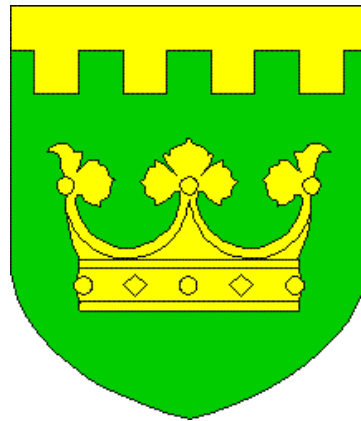

PÕLTSAMAA LINNA JÄÄTMEKAVA

2010 – 2014

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1 PÕLTSAMAA LINNA ÜLDISELOOMUSTUS	4
1.1 Asukoht	4
1.2 Rahvastik	4
1.3 Elamumajandus	4
1.4 Haridus, kultuur ja tervishoid	4
1.5 Ettevõtlus	5
2 KOHALIKU OMAVALITSUSE JÄÄTMEKAVA	5
3 ÕIGUSAKTID JA ÜLDINE JÄÄTMEHOOLDUSE KORRALDUS	6
3.1 Euroopa Liidu õigusaktid	6
3.2 Strateegilised dokumendid	6
3.3 Riigi tasand ja õigusaktid	7
3.4 Omavalitsuse tasand	9
3.5 Ettevõtte tasand	10
3.6 Kodumajapidamine	10
4 JÄÄTMEHOOLDUSE OLULISEMAD MUUDATUSED 2005-2008	10
4.1 Jäätmete kogumine	11
4.2 Jäätmekäitluskohad	12
4.3 Põltsamaa linnas hinnanguliselt tekkivad jäätmed	13
4.4 Segaolmejäätmete kogused	14
4.4.1 Segaolmejäätmete koostis	14
4.4.2 Segaolmejäätmete hulgas olevad pakendijäätmete kogused	15
4.4.3 Ettevõtete ja asutuste jäätmehooldus	16
4.5 Pakendijäätmed	19
4.6 Orgaanilised jäätmed	23
4.7 Ohtlikud jäätmed	24
4.8 Ehitus- ja lammutusjäätmed	25
4.9 Probleemtoodete jäätmed	27
4.10 Keskkonnateadlikkuse tõstmine	28
4.11 Jäätmete taaskasutamine	29
4.12 Segaolmejäätmete kõrvaldamine	29
4.13 Järelevalve	29
5 KORRALDATUD JÄÄTMEVEDU	30
5.1 Korraldatud olmejäätmeveoga haaratud jäätmeliigid	31
5.2 Korraldatud olmejäätmeveo piirkond	31
5.3 Korraldatud olmejäätmeveoga liitumise kohustuslikkus	32
5.4 Jäätmeveolepingu sõlmimine	32
5.5 Korraldatud olmejäätmeveost vabastamine	32
5.6 Jäätmeveo piirhind, sagedus ja konteinerite suurused	32
5.7 Korraldatud olmejäätmeveo konkurss	33
6 JÄÄTMEVALDAJATE REGISTER	33
7 JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISE MÕJU KESKKONNALE	34
8 JÄÄTMEHOOLDUSE PROBLEEMID	34
9 JÄÄTMEHOOLDUSALASED EESMÄRGID	35
10 EESMÄRKIDE REALISEERIMINE JA MAKSUMUS	37
10.1 Jäätmehoolduseeskiri	37
10.2 Põltsamaa linna ülesanded	37
10.3 MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus ülesanded	38
10.4 Jäätmehoolduse arendamise rahastamine	38

SISSEJUHATUS

Põltsamaa linna jäätmekava aastateks 2010-2014 (edaspidi *jäätmekava*) koostamisel on lähtunud jäätmeseaduse § 42 ja § 43 lõikest 3. Nimetatud sätete kohaselt on lähtunud kohaliku omavalitsusüksuse jäätmekava koostamisel riigi jäätmekavas sätestatust ning jäätmekava on osa kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavast, mis käsitleb linna jäätmehoolduse arendamist.

Käesoleva jäätmekava põhieesmärgiks on jäätmehoolduse arendamine, kavandamine ja korraldamine omavalitsuse tasandil, järgides seejuures säästva tootmise ja tarbimise põhimõtteid.

Põltsamaa linna jäätmekava sisaldab järgmisi teemasid:

- 1) jäätmehoolduse olemasoleva olukorra kirjeldust;
- 2) jäätmehoolduse arengu ülevaadet 2005-2009, jäätmehoolduse käsitus ja jäätmetekke prognoosi;
- 3) korraldatud jäätmevedu;
- 4) jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale;
- 5) jäätmehoolduse probleeme;
- 6) jäätmehoolduse eesmärgid ja tegevusi;
- 7) jäätmehoolduse planeeritavat rahastamist.

Põltsamaa linna jäätmehooldusalasteks eesmärkideks on korraldatud olmejäätmeveoga haaratud jäätmetekitajate arvu suurendamine, taaskasutatavate jäätmete liigitikogumine ja sorteerimine jäätmete tekkekohal, sh pakendijäätmete kogumissüsteemi väljaarendamine ja täiendamine, biolagunevate jäätmete eraldi kogumise väljaarendamine ning piirkonna jäätmetekitajate jäätmehooldusalase keskkonnateadlikkuse tõstmine, läbi põhjaliku teavituse- ja koolitustöö.

1 PÕLTSAMAA LINNA ÜLDISELOOMUSTUS

1.1 Asukoht

Põltsamaa linn asub Jõgeva maakonnas Mandri-Eesti keskpunkti lähedal Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa ja Võhma-Mustvee maantee ristumiskohal. Põltsamaa linna ümbritseb rõngasvallana Põltsamaa vald. Linna pindala on 5,99 km². Põltsamaa linn on Jõgeva maakonna läänepoolseks keskuseks. Linn asub 30 km Jõgevalt, 47 km Viljandist, 59 km Tartust ja 128 km Tallinnast.

1.2 Rahvastik

Seisuga 01.02.2010 elab Põltsamaa linna haldusterritooriumil 4666 inimest, Põltsamaa linna haldusterritooriumi suuruseks on 5,99 km². Sellest lähtuvalt on linna asustustiheduseks 779 inimest/km². Tegemist on tiheasustusalaga, mille asustustihedus on rohkem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril. Rahvastiku jaotus protsentides on mehi 45% ja naisi 55%.

1.3 Elamumajandus

Tabel 1. Põltsamaa linna majapidamiste loend 2008. aastal

Asula nimetus	Eramud	Elamu		
	Eramute arv	2 krt elamu	3 ja enam krt	Ühiselamu
Põltsamaa linn	804	10	141	1

1.4 Haridus, kultuur ja tervishoid

Haridusasutustest on linnas:

- *Põltsamaa Ühisgümnaasium;*
- *Põltsamaa Lasteaed Tõruke;*
- *Lasteaed Mari;*
- *Põltsamaa Muusikakool;*
- *SA Põltsamaa Sport;*
- *Põltsamaa Kunstikool.*

Kultuuriasutustest on Põltsamaa linnas: Põltsamaa Muuseum, Põltsamaa Kultuurikeskus, Jõgeva Maakonna Keskraamatukogu ning Põltsamaa kogudused (4 tk).

Põltsamaa linnas töötab viis perearsti ja silmaarst ettevõtjatena, kes teenindavad nii linna kui valla elanikke. Perearstikeskus asub remonditud ruumides Lossi tn 49. SA-s Põltsamaa Tervis tegutsevad psühhiaater, günekoloog, 2 kirurgi, 3 kardioloogi, reumatoloog, nina-kurgu-kõrvaarst, neuroloog, füsioterapeut, röntgen. Töötab ka labor ja hooldusravihai gla 20 voodikohaga. Täiendavalt on plaanitud avada sotsiaalmaja ja eakate päevakeskus aadressil Lossi tn 47, mis hakkab toimima SA Põltsamaa Tervis all.

1.5 Ettevõtlus

Põltsamaa linnas on Maksu- ja Tolliameti andmetel seisuga 12.10.2009 registreeritud äriühinguid kokku 356. Nende seas füüsilisest isikust ettevõtjaid – 147, aktsiaseltse – 7, osäühinguid – 193, mittetulundusühinguid ja muid organisatsioone – 9.

Põltsamaal on väikelinna kohta mitmekesine majandusstruktuur. Ülekaalukalt on kõige rohkem kaubandusega tegelevaid äriühinguid. Olulised tööandjad on AS Põltsamaa Felix, TÜ Põltsamaa Majandusühistu, Piimandusühistu E-Piim, AS Kitzinger-Progress, AS Puit-Profiil ja Põltsamaa Ühisgümnaasium. Suurimaks tööandjaks Põltsamaal on kohalik omavalitsus koos hallatavate asutustega. Kümne suuremat linna ettevõtet esindavad laia ampluaad tööhõivest alustades töökohtadega kaubanduses ning lõpetades ehitustarvete tootmisega.

2 KOHALIKU OMAVALITSUSE JÄÄTMEKAVA

Jäätmeseaduse § 39 lõike 3 ja § 42 lõike 2 alusel peab kohaliku omavalitsuse jäätmekava sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) jäätmehoolduse olemasoleva olukorra, peamiste taaskasutatavate ja kõrvaldatavate jäätmeliikide ning jäätmete päritolu kirjeldust ja nende koguseid;
- 2) jäätmekäitluseks vajaliku loodusvara, nagu vee, turba, savi, pinnase kasutamise mahu hinnangut;
- 3) jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale;
- 4) kavandatavaid eesmärke, nagu jäätmetekke vältimine, jäätmekoguste ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine, jäätmete taaskasutamine, jäätmete keskkonnaohutu kõrvaldamine, jäätmeveo optimeerimine;
- 5) eesmärkide realiseerimise vahendeid ja meetmeid, nagu jäätmekäitlustoimingu valik, jäätmekäitluskohtade võrgustik, meetmed ohtlike ja muude peamiste jäätmeliikide käitlemiseks, vajalikud halduskorralduslikud meetmed jäätmekava elluviimiseks, keskkonnakaitse- ja tervisekaitsemeetmed ning nende tagamise tehnoloogilised vahendid, meetmete rakendamise eeldatav maksumus.

Jäätmekava reguleerib neid jäätmeliike, mis on jäätmeseaduse reguleerimisalas, seega nii ohtlikud jäätmed kui ka tavajäätmed (sh püsijäätmed). Jäätmekava ei käsitle järgmisi jäätmeid ja heitmeid, mis on muude õigusaktide reguleerimisalas:

- 1) välisõhku heidetavad saasteained ja heitmed;
- 2) reovesi ja koos reoveega käitlemisele kuuluvad või keskkonda heidetavad jäätmed, v.a reovee käitlemisel tekkivad jäätmed (reoveesete);
- 3) radioaktiivsed jäätmed;
- 4) lõhkematerjalijääkidest koosnevad ja lõhkematerjale sisaldavad jäätmed;
- 5) loomsete jäätmete, sealhulgas loomakorjaste käitlemine;
- 6) mullaviljakuse parandamiseks või mujal põllumajanduses taaskasutatud sõnnik ning muud mullaviljakuse suurendamiseks taaskasutatud põllu- ja või metsamajanduses tekkivad loodusomased biolagunevad tavajäätmed;
- 7) maavarade ja maa-ainese uuringute, kaevandamise ning karjääride tootmisjäägid niivõrd, kui võrd need on reguleeritud teiste seadustega.

Jäätmeseaduse kohaselt ajakohastatakse jäätmekava iga viie aasta järel. Ajaliselt haarab käesolev jäätmekava ajavahemikku 2010-2014, mis on olulisel määral seotud õigusaktides antud nõuete täitmise tähtaegadega. Hetkel kehtiv riiklik jäätmekava ajalist perioodi 2008 kuni 2013.

Õigusaktides antud tähtajad on määravad mitmete tegevuste elluviimisel. Mainitud perioodil tuleb pöörata suurem tähelepanu biolagunevate jäätmete osatähtsuse vähendamisel prügilasse ladestavates olmejäätmetes – alates 16. juulist 2010 ei tohi see olla üle 45 massiprotsendi ja alates 16. juulist 2013 üle 30 massiprotsendi.

Jäätmekava haarab ka perioodi, mis ühildub Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist rahastatavate abikõlbulike tegevuste arendamiseks elukeskkonna valdkonnas, s.o aastani 2013.

Jäätmekava eelnõu avalikustatakse ning võetakse vastu Põltsamaa Linnavolikogu poolt jäätmeseaduse §-des 55 – 59 sätestatud korras.

3 ÕIGUSAKTID JA ÜLDINE JÄÄTMEHOOLDUSE KORRALDUS

3.1 Euroopa Liidu õigusaktid

Seni on Euroopa Liidu ja ka liikmesriikide jäätmealased õigusaktid põhinenud kahel raamdirektiivil:

- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2006/12/EÜ jäätmete kohta;
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 91/689/EMÜ ohtlike jäätmete kohta.

Samas on jõustunud uus raamdirektiiv – Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ, 19. november 2008. Direktiivi eesmärk on edendada jäätmete korduskasutust ja jäätmete ringlussevõttu, et vähendada prügilates jäätmeid ja neist tekkivaid kasvuhooonegaase.

Pakendi ja pakendisüsteemi õigusaktide aluseks on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 94/62/EÜ pakendi ja pakendijäätmete kohta. Direktiivi on hiljem täiendatud (2004/12/EÜ ja 2005/20/EÜ).

Üldised EL jäätmepoliitika eesmärgid ja printsiibid on:

- ELi jäätmepoliitika aitab vähendada ressursikasutusest tulenevat negatiivset keskkonnamõju, seda jäätmetekke vältimise ning jäätmete ringlussevõtu ja taaskasutuse kaudu;
- juba eelnevalt püstitatud jäätmepoliitika peaesmärgid – vältida jäätmeteket ja edendada taaskasutamist, sh korduskasutamist ja ringlusse võtmist, et vähendada negatiivset keskkonnamõju – on endiselt jõus ja kirjeldatud mõjupõhine lähenemine toetab nende saavutamist.

3.2 Strateegilised dokumendid

Keskkonnastrateegia aastani 2030 on keskkonnavaldkonna arengustrateegia, mis juhindub Eesti säästva arengu riikliku strateegia "Säästev Eesti 21" põhimõtetest ja on katusstrateegiaks kõikidele keskkonna valdkonna ala-valdkondlikele arengukavadele, mis peavad koostamisel või täiendamisel juhinduma keskkonnastrateegias toodud põhimõtetest. Keskkonna valdkond hõlmab nii sisult, ulatuselt kui ka spetsiifikalt väga erinevaid

alavaldkondi, seetõttu on nende sihipärase arengu kavandamiseks vastavate alavaldkondade koostamine vajalik ja põhjendatud ka keskkonnastrateegia kui üldisema raamdokumendi olemasolul.

"Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030" eesmärgiks on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Keskkonnastrateegia põhimõtted: säästev areng, keskkonnakahjustuste ennetamine ja vältimine, jäätmehoolduse integreerimine teiste eluvaldkondade ja loodusvarade kasutamisega.

Jäätmekäitlusmeetmed võib reastada sellisesse pingeritta:

- jäätmetekke vältimine;
- tekkivate jäätmekoguste ja nende ohtlikkuse vähendamine;
- jäätmete taaskasutamise laiendamine;
- jäätmetest tuleneva keskkonna saastamise vähendamine;
- jäätmete keskkonnaohutu ladestamine.

Keskkonnastrateegias püstitatud eesmärkide rakendatavad meetmed ja tegevuste prioriteetid on toodud *Eesti Keskkonnategevuskavas*.

3.3 Riigi tasand ja õigusaktid

Võttes arvesse käesoleva jäätmekava ulatust, siis alamastme õigusaktid põhinevad järgmistel seadustel:

- Peamiseks õigusaktiks, mis reguleerib Eesti Vabariigis jäätmetega seonduvat, on jäätmeseadus. Jäätmeseaduses on püstitatud üleriigilised senise jäätmekäitluspraktika piirangud ja jäätmehoolduse arendamise eesmärgid.
- Pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteem peab olema kohaliku omavalitsuse tasandil korraldatud selliselt, et saavutatakse pakendiseaduses toodud pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse eesmärgid ja kehtestatud sihtarvud ning jäätmeseaduses sätestatud jäätmekäitluse üldised eesmärgid. Pakendiseadus sätestab pakendile ja pakendi kasutamisele esitatavad üldnõuded, pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimise ja vähendamise meetmed, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse ning vastutuse kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest. Pakendiaktsiisi seadusega maksustatakse pakendiaktsiisiga ka Eestis turule lastud kauba pakend, teisest Euroopa Liidu liikmesriigist soetatud ja imporditud pakend.

Riigi tasandil kuulub seadusandlik võim Riigikogule, seda ka jäätmealases tegevuses. Vabariigi Valitsuse ja Keskkonnaministeeriumi ülesandeks on ühtse jäätmehoolduse poliitika elluviimise koordineerimine, seda koostöös omavalitsustega, jäätmekäitlejatega ja nende ühendustega. Maakonna tasandil on korralduse ja järelevalve osas oluline roll keskkonnaametil ja keskkonnainspektsioonil.

2004 võeti vastu uus ja põhjalikult muudetud jäätmeseadus. Seda tingis jäätmehoolduse kiire areng ja samuti vajadus tagada täielik koosõla EL õigusaktidega (jäätmepõletustehase, romusõidukite, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete alased direktiivid). Aastatel 2003–

2006 oli erilise tähelepanu all meetmete rakendamine uute jäätmealaste õigusaktide elluviimiseks, sh jäätmete taaskasutamise edendamine ja uute, keskkonnanõuetele vastavate jäätmekäitluskohtade rajamine. Samuti tootja vastutuse rakendamine teatud jäätmevoogudele nagu pakendid ja pakendijäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, romusõidukid ja vanarehvid.

Uus Riigi jäätmekava 2008 - 2013 kiideti heaks Vabariigi Valitsuse 29. mai 2008 korraldusega nr 234. Jäätmekava eesmärkide püstitamisel on lähtutud EL ja Eesti keskkonnapoliitikast, sh õigusaktide nõuetest ja heast keskkonnatavast. Laiendatud on eesmärgi elluviimiseks kavandatud meetmeid ja tegevusi. Jäätmekavas aastateks 2008 - 2013 on esmatähtsad suunad jäätmete sortimine tekkekohal ja liigiti kogumine, jäätmejaamade-jäätmepunktide arendamine, jäätmete tekke ning ohtlikkuse vähendamine, sealhulgas jäätmete taaskasutamine energiatootmiseks ehk jäätmete nõuetekohane põletamine. Üheks oluliseks erinevuseks eelmise jäätmekavaga võrreldes on see, et sellesse on lisatud nüüd ka maakondade jäätmekavad. Eraldi maakondade jäätmekavasid enam ei koostata.

Tervikliku üleriigilise jäätmekäitlussüsteemi saavutamiseks aastaks 2013 peavad kohalikud omavalitsused senisest enam arendama omavahelist koostööd läbi koostöö organisatsioonide jäätmehooldust korraldavate dokumentide koostamisel, jäätmete liigitikogumise arendamisel.

Pakendiseaduse eesmärkide saavutamiseks rakendati uute majandusmeetmetena 1. maist 2005 pakendite tagasivõtmisekohustus ning kehtestati tagatisraha karastusjoogi, õlle ja vähese etanoolisisaldusega alkohoolse joogi klaas-, plast- ja metallpakenditele. 1. juulist 2005 hakkas kehtima pakendiaktsiis lisaks alkoholi- ja karastusjoogi pakenditele ka muudele müügipakenditele kui neid seaduses ettenähtud koguses ei taaskasutata. Tootjavastutuse põhimõte on rakendunud lisaks pakendijäätmetele ka vanarehvide ja elektroonikaromude osas.

Jäätmeseaduse alusel on kehtestatud keskkonnaministri 29. aprilli 2004 määrus nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“, mille kohaselt:

- prügila peab vastama kehtestatud nõuetele 2009. aasta 16. juuliks või olema samaks ajaks jäätmete ladestamiseks suletud;
- prügila, mis suletakse jäätmete ladestamiseks 2009. aasta 16. juuliks, peab olema vastavalt nõuetele korrastatud hiljemalt 2013. aasta 16. juuliks.

Prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas ei tohi biolagunevaid jäätmeid olla:

- üle 45 massiprotsendi alates 16. juulist 2010. a;
- üle 30 massiprotsendi alates 16. juulist 2013. a;
- üle 20 massiprotsendi alates 16. juulist 2020. a.

Vastavalt pakendiseadusele peavad ettevõtjad alates 2009. aasta 1. jaanuarist pakendijäätmeid taaskasutama vähemalt järgmistest mahtudes:

- 1) pakendijäätmete kogumassist vähemalt 60 protsenti kalendriaastas;
- 2) pakendijäätmete kogumassist ringlussevõetuna vähemalt 55 ja mitte rohkem kui 80 protsenti kalendriaastas.

Ettevõtjad võivad volitada Taaskasutusorganisatsioone oma pakendiseaduse kohustuste täitmiseks.

Jäätmeseaduse alusel on kehtestatud keskkonnaministri 16. jaanuari 2007 määrus nr 4 „*Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused*“. Selle määruse alusel:

- alates 1. jaanuarist 2008 kehtib sortimata olmejäätmete vastuvõtu ja ladestamise keeld kõikidele prügilatele;
- kehtib nõue korraldada olmejäätmete sortimise ja liigiti kogumise võimalused tekkekohas.

3.4 Omavalitsuse tasand

Kohalikul tasandil jäätmehoolduse planeerimisel on tähtis määratleda täpselt erinevate jäätmehooldusalaste õigusaktidega kohalikule omavalitsusele antud õigused ning pandud kohustused. Omavalitsuste vahelise koostöö aluseks on ühised eesmärgid ja tegevuskava ning sarnased jäätmehooldust (kohalikul tasandil) reguleerivad õigusaktid.

Üle Eesti ühtselt toimiva jäätmehoolduse ning käitlussüsteemi toimimise eelduseks on kõigi omavalitsuste omavaheline koostöö koostööstruktuuride kaudu. Kohalike omavalitsuste vahelise koostöö eelisteks on majanduslik kasulikkus, sest see võimaldab õigesti dimensioneerida ja paigaldada jäätmekäitlusrajatised (keskkonnajaam, jäätmejaam jms), mille tulemusena on halduskulud madalamad, ühistes veopiirkondades on teenuse hind ühtlane, ühiselt korraldatud taaskasutatavate jäätmete kogumissüsteem on tõhusam.

Möödunud perioodil asutas Põltsamaa linn koostöös teiste omavalitsustega Järvamaalt, Harjumaalt, Raplamaalt, Jõgevamaalt, Viljandimaalt ning Pärnumaalt MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse (*edaspidi KEJHK*). KEJHK on loodud omavalitsuste jäätmehooldusalase koostöö edendamiseks, jäätmeseadusega omavalitsustele pandud ülesannete täitmiseks ning ühiselt piirkonna jäätmehoolduse arendamiseks.

Seoses uue jäätmeseaduse ja muude õigusaktide kehtestamisega on möödunud perioodil linnas loodud uued jäätmekäitlust puudutavad dokumendid. Nii kehtestati Põltsamaa Linnavolikogu 22.01.2008 määrusega nr 68 *Põltsamaa linna jäätmehoolduseeskiri*, mis käsitleb:

- linnas tekkivate olmejäätmete käitlemise korraldust;
- kodumajapidamises tekkinud ohtlike jäätmete käitlemise korraldust;
- vanapaberi ja pakendijäätmete kogumisviise;
- biolagunevate jäätmete kogumisviise;
- ehitus- ja lammutusprahi ning
- tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmete käitlemise korda.

Alustati üleminekut korraldatud jäätmeveole. Volikogu kehtestas määrusega korraldatud jäätmeveo reeglid. Peamiselt korraldatakse olmejäätmete kogumist ja vedu, kuid reguleerida võib ka muude jäätmete käitlemist. Põltsamaa Linnavolikogu 25.04.2006 määrusega nr 20 kehtestati *Põltsamaa linna korraldatud jäätmeveo rakendamise tingimused ja kord*.

Korraldatud jäätmeveole üleminek tingis ka jäätmevaldajate registri asutamise ja selle pidamise. Põltsamaa Linnavolikogu 23.10.2007 määrusega nr 58 kehtestati *Põltsamaa linna*

jäätmevaldajate registri põhimäärus, millega on määratud registri omanik, ülesehitus, pidamise kord, registrisse esitatavad andmed ja nende eest vastutavad asutused/ettevõtted.

3.5 Ettevõtte tasand

Põltsamaa linna tegutsevad ettevõtted ja asutused peavad lisaks jäätmeseadusele ja Põltsamaa linna jäätmehoolduseeskirja alusel antud õigusaktidele täitma järgmisi jäätmekäitlusega seotud kohustusi:

- 1) jäätmetekitajad, kes annavad üle rohkem kui 10 tonni tavajäätmeid või 100 kg ohtlike jäätmeid aastas, esitavad Põltsamaa Linnavalitsusele ettevõtte jäätmekava, kus on näidatud jäätmete liikumine möödunud aasta jooksul;
- 2) autoremondi, -hoolduse või -lammutamisega tegelevad ettevõtted peavad sõlmima ohtlike jäätmete (vanaõlid, jahutusvedelikud, akud jne) üleandmiseks ohtlike jäätmete käitlusettevõttega jäätmekäitlemislepingu;
- 3) meditsiinasutused ja -ettevõtted peavad jäätmete kogumiseks kasutama spetsiaalseid kogumiskonteinereid ning vastu võtma ettevõtte jäätmekäitluseeskirja, kus on toodud ettevõtte või asutuse jäätmekäitluse kirjeldus ning jäätmekäitlusettevõtte nimi, kellele jäätmed üle antakse;
- 4) juriidilised isikud, kellelt keskkonnaministri kehtestatud tingimustel ja korras ei nõuta jäätmeola olemasolu, on kohustatud ennast keskkonnaministri 20. aprilli 2004 määrusega nr 18 „Jäätmeola omamise kohutusest vabastatud isiku või tavajäätmete vedajate teate ja registreerimisetõendi“ sätestatud alustel registreerima Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonis;
- 5) ettevõtted, kes alustavad oma tegevust Põltsamaa linnas ja vajavad jäätmeseaduse § 75 lõikes 1 sätestatud jäätmeola omamise kohustust jäätmete tekitamiseks, on kohustatud Põltsamaa Linnavalitsusele kui ametiasutusele esitama ettevõtte jäätmekava, kus on ülevaade tootmisest ja jäätmehoolduse korraldamisest.

3.6 Kodumajapidamine

Kodumajapidamise tasandil on olulised järgmised tegevused: liitumine korraldatud jäätmeveoga, olmejäätmete sortimine tekkekohas, pakendi ja pakendijäätmete eraldi kogumine, biolagunevate jäätmete eraldi kogumine, lisaks ohtlike jäätmete eraldamine ja nende viimine kogumispunkti, elektroonikaromude viimine kogumispunkti jm.

Kodumajapidamises tekkinud jäätmete käitlemisel on vaja juhinduda linna jäätmehoolduseeskirjast, mis järgib riigi jäätmepoliitika eesmäärke, õigusaktide nõudeid, linna jäätmekava ning kohaliku omavalitsuse või nende ühenduste jäätmealast infrastruktuuri.

4 JÄÄTMEHOOLDUSE OLULISEMAD MUUDATUSED 2005-2008

Olulisemaks muudatuseks Põltsamaa Linna jäätmehoolduses eelmisel jäätmekava perioodil oli korraldatud olmejäätmeveo rakendamine, millega haarati Linna jäätmevaldajad Põltsamaa linna ning Põltsamaa, Pajusi ja Puurmani valla ühise segaolmejäätmete kogumisvõrgustikuga (KEJHK 2. veopiirkond) konkursi korras pakutud soodsaima hinnaga.

Korraldatud jäätmevedu tõi Põltsamaa linna jäätmekäitlusse uue tehnoloogia koos uute jäätmemahutitega. Senise levinud 0,75 m³ mahuti asemel tulid kasutusele mahutid mahtuvusega 0.08 – 4,5 m³, võimaldamaks jäätmevaldajatele jäätmetekkest tulenevalt paindlikumat valikut mahutite suuruse ja tühjendussageduse vahel.

Korraldatud jäätmeveoga kehtestati Põltsamaa linna kõigile jäätmevaldajatele sõltuvalt kasutatavast mahutist ühtne mahuti tühjendamise teenustasu. Võrreldes varasema jäätmeveo teenuse osutamisega, kus hind sõltus ainult vedaja antud hetke hinnakalkulatsioonist on ühepoolne hinna muutmine korraldatud jäätmeveo rakendumisel jäätmevedu teostaval ettevõttel keelatud.

Kuna varasemad ühtselt reguleerimata jäätmeveo sagedused ja kasutatusel olnud mahutid erinevad rakendunud korraldatud jäätmeveo korralduslike tingimustega kehtestatud erineva suurusega mahutitest ja tühjendussagedusest ei saa võrrelda hinnatase varasema ja täna kehtiva hinnaga. Samas võrdlusena (mujal Eestis) piirkondades, kus ei ole rakendatud korraldatud jäätmevedu ja kehtib nn vabaturu hind, on teenuse hinnatase selgelt kõrgem.

4.1 Jäätmete kogumine

Põltsamaa linna jäätmekava ajakohastamisel on kogutud ja käideldud jäätmeliikide ja koguste hindamise aluseks võetud jäätmekäitlusettevõtete poolt ning Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse esitatud andmed.

Hindamiseks objektiivselt linna jäätmehoolduse hetkeolukorda, on käsitletud eraldi kodumajapidamistest, ettevõtetest ja asutustest jäätmekäitlusettevõtete poolt kogutud jäätmeliike ja koguseid.

Jäätmekäitluse aruandlus põhineb ettevõtete poolt jäätmeseaduse alusel esitatavatel igaaastastel jäätmearuannetel. Jäätmearuandeid on kohustatud esitama jäätmeluba või komplekslube omavad, samuti jäätmekäitlejatena registreeritud isikud. Tõepärase informatsiooni eelduseks on, et kõik tekkivad jäätmevood fikseeritakse, kas tekitajate endi või siis aruandekohuslaste jäätmekäitlejate poolt, kellele jäätmeid käitlemiseks üle antakse. Usaldusväärsete koondandmete saamiseks on esmatähtis korrektse ettevõttesise jäätmearuandluse pidamine, mis on jäätmearuandluse aluseks.

Keskkonnalubade infosüsteemi andmetel oli seisuga 01.01.2009 Jõgevamaa piirkonna ettevõtetel ja jäätmekäitlejatel kehtivaid jäätmelubasid 24, registreerimistõendeid 4 ning 2 ohtlike jäätmete käitluslitsentsi. Põltsamaa Linnavalitsuse andmetel tegelevad linnas jäätmekäitlusega teenustööna AS Ragn-Sells, AS Epler&Lorenz ja AS Väätsa Prügila.

Põltsamaa linnas toimub korraldatud jäätmevedu kogu linna haldusterritooriumil. Korraldatud jäätmeveo konkursi tulemusel tegeleb segaolmejäätmete kogumisega alates 01. veebruarist 2008 Põltsamaa linna territooriumil AS Ragn-Sells.

Tabel 2. Jäätmekäitlejate poolt 2008. a kogutud jäätmekogused, t/a¹

Jäätmekäitleja	Jäätmeliik	Jäätmekood	Kogus
Põltsamaa Greid OÜ	Segaolmejäätmed	20 03 01	161,79
AS Ragn-Sells	Segaolmejäätmed	20 03 01	578,795
	Paber ja papp	20 01 01	1,734
	Paber- ja kartongpakendid	15 01 01	0,91
	Ohtlikud jäätmed		25,888
	Elektroonikajäätmed	20 01 36	0,771
	Ehitus- ja lammutussegapraht	17 09 04	1,34
	Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	20 01 08	129,039

¹ Aluseks võetud jäätmekäitlejate jäätmearuanded

	Biolagunevad jäätmed	20 02 01	1
AS Epler&Lorenz	Biolagunevad jäätmed	20 02 01	2,818
	Segaolmejäätmed	20 03 01	1,38
	Ehitus- ja lammutuspraht	17 09 04	45,651
	Asbesti sisaldavad materjalid		4,702
	Ohtlikud jäätmed		28,801
	Olmereovee puhastussetted	19 08 05	1427,29
AS Väätsa Prügila	Segaolmejäätmed	20 03 01	366,933
	Segapakendid	15 01 06	107,292
	Paber- ja kartongpakendid	15 01 01	67,06
	Paber ja papp	20 01 01	73,449
	Klaaspakendid	15 01 07	1,72
	Ehitus- ja lammutuspraht	17 09 04	0,88
	Muud jäätmete mehaanilise töötlemise jäägid	19 12 12	7,52
KOKKU			3036,763

4.2 Jäätmekäitluskohad

Jäätmekäitluskohade rajamisel tuleb arvestada nende kaugust olulisematest omavalitsuse territooriumil asuvatest tõmbepunktidest, et ühildada elanike oluliste tegemistega ka sorteeritud jäätmete ära andmine ja vältida selleks lisakulutuste tegemist. Käesoleval ajal on omavalitsustes jäätmete liigiti kogumiseks kasutuses mitmed erinevad jäätmekäitluskohad ja -viisid.

Arvestades sellega, et vastavalt jäätmeseadusele tuleb jäätmed vedada, läheduse põhimõtet rakendades, lähimasse nõuetele vastavasse prügilasse või maakondlikusse jäätmejaama, kus toimub edasine jäätmete töötlemine. Sõltuvalt piirkonnas tegutsevate jäätmekäitlejate logistikast on majanduslikult otstarbekaks ladestada Põltsamaa linna jäätmeid Torma prügilas või Väätsa prügilas (kaugus linnast mõlemal ~60 km).

- Torma Prügila on Torma valla omandisse kuuluv kompleks, mille põhiülesandeks on tavajäätmete lõppladestamine. Kuigi omanikuks on ainult üks omavalitsus, teenindab prügila praktiliselt tervet Jõgevamaad, osaliselt Lääne-Virumaad, Ida-Virumaad ja Tartumaad.
- Väätsa prügila paikneb Järvamaal, Väätsa vallas, Roovere külas. Teeninduspiirkond hõlmab kogu Järvamaad ja osaliselt Lääne-Virumaad, Jõgevamaad, Raplamaad, Viljandimaad ning Harjumaad. AS Väätsa Prügila omanikeks on 10 Järvamaa omavalitsust.

Sulgemist vajavaid prügilaid Põltsamaa linnas või linna ümbruskonnas ei ole.

Põltsamaa linnale läheduses Pauastveres asub jäätmekäitluskohana ka piirkondlik jäätmejaam. Jäätmejaama asukoht on Põltsamaa vallas ca 1 km kaugusel Põltsamaa linnast, Põltsamaa - Jõgeva mnt ja Tallinn-Tartu-Luhamaa mnt ristumiskoha vahetus läheduses Pauastvere külas. Põltsamaa jäätmejaam valmis Põltsamaa, Pajusi ja Puurmanni valla ning Põltsamaa linna koostöös, jaama ehitamise aluseks on olnud nii riiklik kui ka kohalike omavalitsuste jäätmekava.

Põltsamaa jaama ehitus algas 2004. aastal sobiva asukoha valikuga ja selle teostatavusuuringuga. Põltsamaa jäätmejaama asukoht on valitud, tuginedes Inseneribüroo

Urmas Nugin OÜ 2004. aastal koostatud Põltsamaa jäätmejaama teostatavusuuringule, milles on leitud, et jäätmejaama paiknemine puhke- ja elamupiirkonnast kaugemal ning hea ligipääs kõikidest piirkondade omavalitsustest on sobivaim koht jäätmejaama rajamiseks.

2005. aastal koostas Inseneribüroo Urmas Nugin detailplaneeringu ning ehitusprojekti, aastatel 2006-2007 toimus jäätmejaama ehitus. Peatöövõtja oli AS KPK Teedehitus ning omanikujärelevalvet teostas OÜ IBG Ehitus. Jaama kogumaksumuseks kujunes ligi 7,4 miljonit krooni, sellest 6,6 miljoniga toetas SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, ülejäänud raha tuli kohalikelt omavalitsustelt.

Jäätmejaam on kujunenud oluliseks jäätmehooldussüsteemi osaks, kus piirkonna kohalikud elanikud saavad üle anda sorteeritud jäätmeid. Jäätmejaama ei hakata jäätmeid ladestama ega ole kavandatud rajada ka sorteerimistehast. Taaskasutatavad jäätmed suunatakse ümbertöötlemisse, ladestamisele kuuluvad jäätmed viiakse jäätmejaamast edasi prügilasse.

Jäätmejaamas teostatakse alljärgnevad toimingud:

- liigiti kogutud taaskasutatavate jäätmete vastuvõtmine (pakendijäätmed, paber, papp);
- suuremõtmeliste jäätmete vastuvõtt (mööbel, majapidamistehnika ja -elektronika);
- ohtlike jäätmete vastuvõtt;
- ehitus- ja lammutusjäätmete vastuvõtt;
- vanarehvide vastuvõtt;
- tekstiili ja rõivaesemete vastuvõtt;
- biolagunevate jäätmete kompostimine.

Jäätmejaam on päevase valvega piiratud territoorium. Vastuvõetud jäätmed kaalutakse.

Jäätmejaama rajamisel on senimaani olnud positiivne mõju, sest see võimaldab Põltsamaa linnal täita jäätmeseadusest tulenevat kohustust korraldada jäätmete sortimist ja liigiti kogumist, vähendades seeläbi jäätmete tekke ja ladestamise negatiivset keskkonnamõju.

Jäätmejaama haldamine toob endaga kaasa ka jäätmete käitlemise (vedu, vastuvõtmine, esmane töötlemine ja edastamine käitlejatele), biolagunevate jäätmete kompostimise ja jäätmejaama üldised majandamiskulud. Osa jäätmeid võetakse jäätmevaldajatel vastu tasuta (näiteks ohtlikud jäätmed, vanapaber, pakendid, elektri- ja elektroonikajäätmed, vanarehvid). Nende jäätmete äraveo ja käitluskulud kannab kas tootjavastutusorganisatsioon või taaskasutusorganisatsioon. Osaliselt tasutakse jäätmete utiliseerimise eest ka Põltsamaa linna eelarvest (ohtlike jäätmete vastuvõtt, jäätmejaama haldamise osalusasud). Osadele elanikkonnalt vastu võetavatele jäätmetele (suurjäätmed, ehitusjäätmed, tekstiil ja rõivaesemed, olmejäätmed) on kehtestatud vastuvõtuhinnad optimeerimaks jäätmejaama halduskulusid.

4.3 Põltsamaa linnas hinnanguliselt tekkivad jäätmed

Säästva Eesti Instituudi (SEI-Tallinn) poolt 2007-2008. a läbi viidud segaolmejäätmete sortimisuuringu „Eestis tekkinud olmejäätmete (sh eraldi pakendijäätmete ja biolagunevate jäätmete) koostise ja koguste analüüs“ kaudse hinnangu kohaselt tekkis 2007. a Eestis ühe elaniku kohta keskmiselt 285 kg segaolmejäätmeid aastas, mis teeb umbes 0,8 kg segaolmejäätmeid inimese kohta päevas.

Tegelikkuses on tekkivad jäätmekogused väiksemad. Olmejäätmete kogus sõltub eelkõige piirkonnas valdavast elamutüübist (korrusmajad, individuaalelamud) ja tarbimisharjumistest ning kaubandus- ja teiste teenindustevõtete lähedusest. Peale selle mõjutab prügilasse ladestatavate jäätmete kogust see, kui hästi on piirkonnas korraldatud jäätmete (paber ja papp, pakendijäätmed ja biojäätmed) liigiti kogumine.

AS Ragn-Sells, AS Epler&Lorenz ja AS Väätsa Prügila andmetel tekkis 2008. a Põltsamaa linnas 1109 tonni segaolmejäätmeid, mis teeb ühe elaniku kohta 237 kg/a.

2008. a jäätmearuannete järgi tekkis linnas kokku ca 3037 tonni olmejäätmeid.

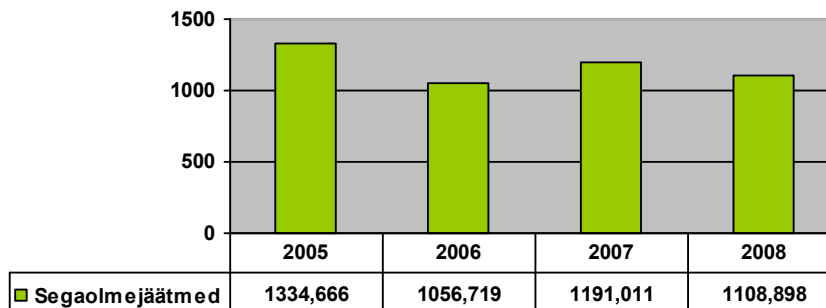
Lähtudes riigi jäätmekava olmejäätmete tekkekoguste hinnangust, võiks eeldada, et olmejäätmete kogus suureneb keskmiselt 3% aastas kuni aastani 2013. Seega võib olmejäätmete kogus suureneeda 2013. aastaks ca 455 tonni võrra ehk teke oleks 3492 tonni. Nimetatud kasv on maksimaalne, arvestades maksimaalse majanduskasvuga. Väiksema majanduskasvu korral või majanduslanguse korral tekib eeldatavasti ka vähem jäätmeid.

4.4 Segaolmejäätmete kogused

Andmed olmejäätmete tekke kohta põhinevad mitte jäätmete tekkel vaid nende ladestamisel.

Kui 2005. aastal jäätmearuandluse järgi tekkis Põltsamaa linnas 1334,666 tonni segaolmejäätmeid, siis 2006. aastal tekkis linnas 1056,719 tonni segaolmejäätmeid (vt joonis 1). Aastatel 2006-2007 prügilasse ladestavate segaolmejäätmete kogused vähenesid, mille üheks põhjuseks võib olla taaskasutatavate jäätmete sorteerimine nende tekkekohal, mistõttu ladestavate olmejäätmete kogus väheneb väljasorditavate pakendi-, metalli-, ehitus- ja lammutusjäätmete arvelt.

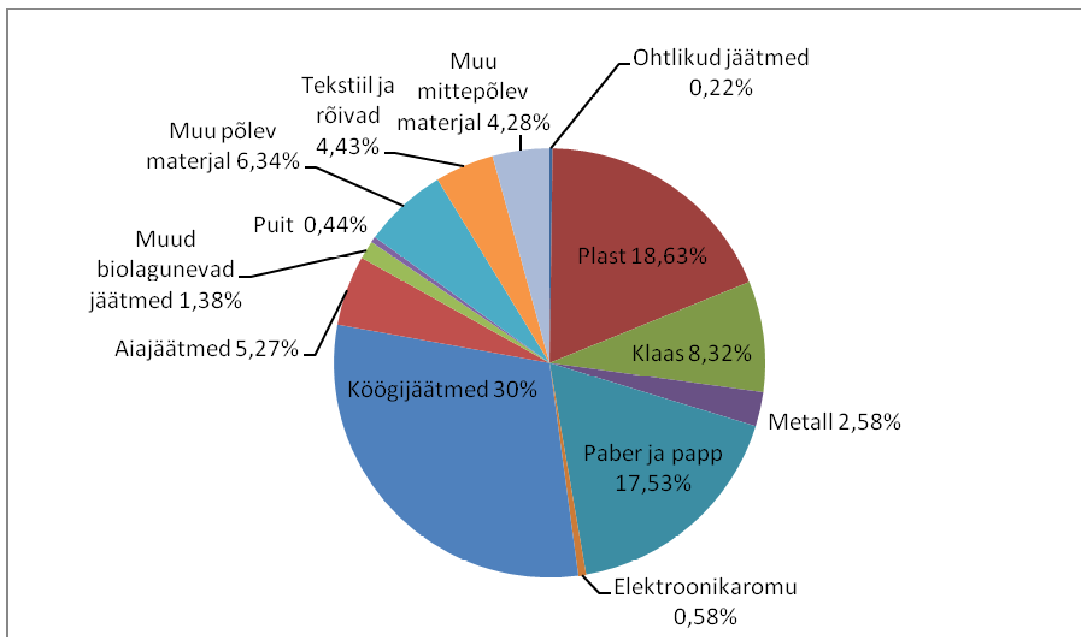
Joonis 1 Põltsamaa linnas segaolmejäätmete teke aastatel 2005 -2008, tonnides

4.4.1 Segaolmejäätmete koostis

Prügilasse ladestatud segaolmejäätmete koostise analüüsimiseks on Eestis erinevate meetodite alusel tehtud ainult üksikuid piirkondlikke ja valdavalt lühiajalisi uuringuid. Viimane põhjalikum segaolmejäätmete sortimisuuring viidi läbi üle eestiliselt 2007-2008 aastal. Sortimisuuringu eesmärk oli analüüsida Eesti eri piirkondades ja asulatüüpides tekkivate ja prügilasse ladestatavate segaolmejäätmete ainelist koostist.

Olmejäätmete koostist uuriti Tallinna, Põltsamaa ja Jõhvi linna ning Pärnumaa, Ida-Virumaa ja Raplamaa piirkondades.

Joonis 2 Eesti keskmine segaolmejäätmete liigiline koostis (SEI uuring 2008)

Jäätmeuringute andmetel on praegusel ajal biolagunevate jäätmete (toidu- ja aiapäätmete, paberi, papi, puidu) osatähtsus 50–60%. Paber ja papp moodustavad seejuures kuni 25% jäätmete üldkogusest.

Tabel 3. Segaolmejäätmete koostis massiprotsentides

Jäätmeliik	Massi protsent	Jäätmekogus. t/a
Orgaanilised iätmed	36.65	406.41
Paber, papp, kartong	17.53	194.39
Klaas	8.32	92.26
Metall	2.58	28.61
Plast	18.63	206.59
Puit	0.44	4.88
Elektroonikaromu	0.58	6.43
Muu põlev material	6.34	70.30
Tekstiil	4.43	49.12
Ohtlikud iätmed	0.22	2.44
Muu mittepõlev material	4.28	47.46
KOKKU:	100	1108.89

4.4.2 Segaolmejäätmete hulgas olevad pakendijäätmete kogused

Uuringutulemuste põhjal arvatud Eesti keskmine pakendijäätmete sisaldus prügilasse ladestatavates segaolmejäätmetes on 34,5%. Pakendijäätmetest moodustab kõige suurema osa plastpakend. Plastpakendist moodustas enamuse (keskmiselt 65%) nn pehme plast (kilekotid, pakkekile jms). Kõva plasti (plastpudelid, -karbid, -kaaned, -korgid jms) osakaal

plastpakendist oli keskmiselt 35%. Klaaspakend ning paber- ja papppakend moodustasid ligikaudu võrdse osa pakendijäätmetest. Positiivse poole pealt tuleks märkida, et tagatisraha alla kuuluvate pakendite osakaal oli uuritud proovides väga väike. See viitab asjaolule, et tagatisrahasüsteem toimib hästi. Samas vajab selgelt täiendust elanike teavitamine ja võimaluste loomine pakendite sorteerimise ja tasuta äraandmise võimaluste kohta.

4.4.3 Ettevõtete ja asutuste jäätmehooldus

Põltsamaa linna jäätmevaldajate registri põhjal on 80 linna ettevõtet ja asutust liitunud korraldatud jäätmeveo süsteemiga. Alltoodud tabel annab ülevaate kogutud segaolmejäätmetest jäätmekäitlejate lõikes. Samas käitlevad asutused lisaks olmejäätmetele ka muid jäätmeid (nt plasti, pakendit paberit-pappi, vanametalli, ehitusjäätmeid, vanu rehve ning õlisid ja värve, loomseid jäätmeid jne), mis tabelis ei kajastu.

Tabel 4. Põltsamaa linnas ettevõtetelt ja asutustelt kogutud segaolmejäätmete kogused, t/a²

Jäätmekäitleja	Jäätmeliik	Jäätmekood	Kogus
Põltsamaa Greid OÜ	Segaolmejäätmed	20 03 01	83,15
AS Ragn-Sells	Segaolmejäätmed	20 03 01	292,332
AS Väätsa Prügila	segaolmejäätmed	20 03 01	366,933
KOKKU			742,415

² Aluseks võetud jäätmekäitlejate jäätmearuanded

Tabel 5. Põltsamaa linna jäätmevood³

Jäätmevoog	Kodumajapidamiste jäätmed t/a	Ettevõtete jäätmed t/a	Kogumisviis	Käitlusviis
Segaolmejäätmed	366,483	742,415	0,08; 0,12; 0,14; 0,24; 0,6; 1,5; 2,5 ja 4,5m ³ metall- ja plastkonteinerid.	Jäätmed ladestatakse Torma või Väitsa prügilas.
Paber- ja papijäätmed	30,331	112,822	0,8; 1,5; 2,5 ja 4,5 m ³ suurused kogumiskonteinerid	Antakse edasi taaskasutussevõtetele.
Segapakendijäätmed	78,369	30,543	0,6; 0,8; 2,5 ja 5 m ³ suurused kogumiskonteinerid	Kogutakse kohapeal segapakendina. Kogutud klaas- ja plastpakendijäätmed sorteeritakse ning suunatakse edasi taaskasutusse.
Ohtlikud jäätmed	8,784	45,905	Põltsamaa Jäätmejaamas ja kogumisaktsioonil. Ettevõtted annavad jäätmed ise üle jäämekäitlusettevõtetele	Jäätmejaamas ja kogumisaktsiooniga kogutud ohtlikud jäätmed antakse üle teistele jäämekäitlusettevõtetele
Elektroonikajäätmed	0,771	-	Põltsamaa Jäätmejaamas ja kogumisringil. Antakse otse üle ka jäämekäitlusettevõtetele.	Antakse edasi taaskasutussevõtetele.
Ehitus- ja lammutusjäätmed	50,353	2,22	Põltsamaa Jäätmejaamas. Ettevõtted annavad otse jäämekäitlejatele üle.	Ettevõtted viivad tekkinud ehitus- ja lammutusjäätmed prügilasse. Osade materjalide puhul on võimalik ladestus Põltsamaa valla territooriumil Kuningamäel.
Suuregabarüidilised jäätmed	-	-	Põltsamaa Jäätmejaamas. Ettevõtted annavad otse jäämekäitlejatele üle.	Antakse edasi taaskasutussevõtetele
Vanarehvid	-	-	Põltsamaa Jäätmejaamas. Ettevõtted annavad otse jäämekäitlejatele üle.	Antakse edasi taaskasutussevõtetele
Biologunevad jäätmed	2,818	1557,329	Põltsamaa Jäätmejaamas. Ettevõtted annavad ka otse jäämekäitlejatele üle.	Eraldi kogutud biologunevad jäätmed kompostitakse Põltsamaa Jäätmejaama

³ Aluseks võetud jäämekäitlejate jäätmearuanded

*Põltsamaa linna jäämekava 2010-2014
kompostiväijakul.*

KOKKU	537,909		2491,234						

4.5 Pakendijäätmed

Pakendiseadusest tulenevalt on omavalitsustel pakendi ja pakendijäätmete kogumissüsteemis koordineeriv roll. Kohalik omavalitsus peab kindlaks määrama oma haldusterritooriumil pakendi ja pakendijäätmete kogumisviisid ning sätestama need oma jäätmehoolduseeskirjas.

Pakendid liigitatakse nende kasutusotstarbest tulenevalt järgmiselt:

Müügipakend – on pakend, mis moodustab ühe osa tarbijale müügipunktis müüdavast kaubast, ilma milleta kauba müümine on lähtuvalt tervisekaitsenõuetest raskendatud.

Rühmapakend – on pakend, mida kasutatakse mingi liigi ja hulga kauba rühmitamiseks müügikohas. Rühmapakendi kasutamise eesmärgiks võib olla muuta kaupa lihtsamini käsitletavaks, selle kaitsmine või esitlemine. Rühmapakend ei ole kaubaartikli lahutamatu osa ning selle eemaldamine ei muuda kauba omadusi.

Veopakend – veopakendi eesmärk on kaitsta kaupa transportimisel võimalike tekkivate füüsiliste kahjustuste eest. Veopakendite hulka ei loeta transportkonteinereid.

Korduskasutuspakend – on pakend, mis selle tootmisel on mõeldud ja oma olemuselt võimaldab seda kasutada samal otstarbel, niikaua kui selle omadused võimaldavad seda korduvalt kasutada. Eelkõige klaasist ja plastist pakend (Tagatisrahasüsteemi kaudu kogutavad pakendid on standardiseeritud teatud kuju, mõõtmete vms kokkulepitud omadusega).

Ühekorrapakend – on pakendid, mis on mõeldud üksnes ühekordeks kasutamiseks.

Taaskasutuspakend – on pakend, mida on võimalik taaskasutada.

SEI-Tallinn uuringutulemuste põhjal arvatud Eesti keskmine pakendijäätmete sisaldus prügilasse ladestatavates segaolmejäätmetes on 34,5%. Pakendijäätmetest moodustab kõige suurema osa plastpakend. Plastpakendist moodustab enamuse (keskmiselt 65%) nn pehme plast (kilekotid, pakkekile jms). Kõva plasti (plastpudelid, -karbid, -kaaned, -korgid jms) osakaal plastpakendist on keskmiselt 35%.

Tabel 6. Põltsamaa linnas pakendijäätmete teke aastatel 2005-2007, tonnides⁴

Jäätmete nimetus	2005	2006	2007
Plastpakendid	0,051	22,155	31,424
Metallpakendid	0,004	2,285	4,209
Segapakendid	28,646	45,54	56,075
Klaaspakendid	7,92	7,763	37,651
Paber- ja kartongpakendid	42,126	56,308	31,41
KOKKU	78,747	134,051	160,769

Põltsamaa linna haldusterritooriumil määratakse kindlaks vastavalt rühma-, veo- ja müügipakendi ning eraldiseisvana tagatisrahaga kaetud müügipakendi kogumissüsteemid. Pakendikogumissüsteeme pakendi materjali liigist tulenevalt üksteisest ei eraldata. Kui pakendiette võttes on korraldanud erinevate pakendi materjaliliikide kogumise erinevate

⁴ Aluseks võetud Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse andmed

organisatsioonide kaudu, tuleks elanikkonnalt koguda pakendit võimalikult ühtse kogumissüsteemi abil (nt ühtne konteinerite märgistussüsteem, värv jne).

Pakendi ja pakendijäätmete kogumis- ja taaskasutussüsteemi väljatöötamisel on arvestatud erinevate osapoolte üldpõhimõtete ja kohustustega jäätmekäitluses.

Ennetamine – tõstes tarbijate ja tootjate keskkonnateadlikkust, suunata pakendite kasutamist selliselt, et pakendid ei muutuks jäätmeteks, vähendada pakendite kasutamist, vähendada ohtlike aineid sisaldavate pakendite kasutamist.

Tootja-vastutus – pakendite tootjad ja riiki importijad vastutavad enda poolt toodetud ja imporditud pakendite koostise ning kasutamise ja käitlemise eest kogu pakendi elutsükli jooksul.

Saastaja-maksab – jäätmetekitaja katab hiljem kõik pakendijäätmete hooldusega seotud kulud (lisatud toote hinna sisse).

Pakendi kogumis- ja taaskasutussüsteemi keskne roll on riiklikel pakendi taaskasutusorganisatsioonidel. Taaskasutusorganisatsiooni ülesanne on korraldada talle kohustused üle andnud pakendiettevõtjate pakendi ja pakendijäätmete üleriigilist kogumist ja taaskasutamist ning arendada edasi taaskasutussüsteemi eesmärgiga tagada pakendijäätmete taaskasutamine vähemalt alljärgnevate sihtarvude ulatuses, alates 2009. aasta 1. jaanuarist tuleb tootjavastutusorganisatsioonidel pakendijäätmeid taaskasutada järgmiselt:

- 1) pakendijäätmete kogumassist vähemalt 60 protsenti kalendriaastas;
- 2) pakendijäätmete kogumassist ringlussevõetuna vähemalt 55 ja mitte rohkem kui 80 protsenti kalendriaastas.

Põltsamaa linna pakendi taaskasutussüsteemi väljatöötamisel on arvestatud eelkõige piirkondlike erinevustega, senise jäätmekäitluspraktikaga, pakendikogumise majandusliku tasuvusega ning kogu süsteemi maksimaalse rakendumisega. Majanduslikult tasuva süsteemi põhialuseks on piisavalt suured jäätmekogused ning võimalikult puhas liigitikogutud materjal.

Pakendi ja pakendijäätmete kogumissüsteemi osapooled on:

- 1) pakendiettevõtte – isik, kes majandus- või kutsetegevuse raames pakendab kaupa, veab sisse või müüb pakendatud kaupa;
- 2) taaskasutusorganisatsioon – Keskkonnaministeeriumi akrediteeritud isik, kes tegeleb teatud liiki pakendi või pakendijäätmete kogumise ja taaskasutusse suunamisega;
- 3) müügipunkt või müügiettevõtted – ettevõtte/ ettevõtja tegevuskoht, kus müüakse pakendatud kaupa;
- 4) tarbija – pakendeid tarbiv ning pakendijäätmeid tekitav isik;
- 5) kohalik omavalitsus (KOV).

Pakendi taaskasutussüsteem koosneb 4 erinevast kogumissüsteemist:

- 1) tagatispakendi kogumissüsteem;
- 2) segapakendi kogumissüsteem;
- 3) ohtlike ainetega saastunud pakendi kogumissüsteem;
- 4) tootmisettevõtete pakendi kogumissüsteem.

Tagatisrahaga kaetud pakendite kogumissüsteemi korraldab ja finantseerib pakendiettevõtte või pandiorganisatsioon. Kogumiskohaks on müügipunkt.

Tagatisrahaga kaetud pakendi kogumine toimub müügipunktides. Tagatisrahaga kaetud pakendite süsteem on kehtestatud õigusaktiga joogitaarale. Taaral on vastavasisuline märgistus. Tarbijale tagastatakse raha pakendi üleandmisel müügipunkti, kui pakendil on säilinud tagatisraha märgistus. Tagatisraha süsteem töötab tootja vastustusel ning jäätmetekitajate jaoks majandusliku motiivi olemasolul on pakendite tagastusprotsent suurem ja kvaliteet kõrgem kui tasuta kogumissüsteemi korral. Tagatisraha kasutamine suurendab korduskasutuspakendi kasutust.

Pakendiettevõtte või taaskasutusorganisatsioon korraldab pakendite vastuvõttu müügipunktides või kogumispunktides, korraldab tagatisraha liikumise ning katab kaubandusettevõtete tehtud kulutused pakendite vastuvõtule (vastavalt omavahelisele kokkuleppele).

Kaubandus ehk müügipunktid võtavad vastu tarbijalt tagastuspakendi, tagastavad tarbijale tagatisraha ning ladustavad ajutiselt tagastuspakendi. Seejärel annavad kogutud pakendikogused üle taaskasutusorganisatsioonile.

Vastavalt pakendiseadusele peab pakendatud kauba müüja, kelle müügikoha suurus on 200 ruutmeetrit või üle 200 ruutmeetri, sellise pakendi tagasivõtmise, millele on kehtestatud tagatisraha, korraldama müügikohas või selle teenindusmaal müügikoha kauplemisajal.

Tarbija tagastab müügikohta sealt ostetud või samalaadse, tagatisrahaga kaetud, pakendi ning saab tagasi kauba soetamisel makstud tagatisraha. Pakend peab olema säilinud vormiliselt algsel kujul. Süsteemis osalemine on vabatahtlik.

Segapakendi kogumissüsteemi korraldab ja finantseerib pakendiettevõtte või pandiorganisatsioon. Kogumiskohaks on müügikohas, elamugruppides, hajaasustuse kokkukandepunktides, jäätmekogumispunktides ja jäätmejaamas asuvad kogumiskonteinerid.

Pakendiettevõtte või taaskasutusorganisatsioon korraldab pakendijäätmete kogumist ja taaskasutamist paigaldades selleks ettenähtud kohtadesse pakendikonteinerid. Peab arvestust pakendite ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise üle ning esitab kord poole aasta jooksul KOV-le andmed kogutud pakendikoguste ja -liikide kohta.

KOV määrab oma jäätmehoolduseeskirjas kindlaks pakendikonteinerite täpsed asukohad ning korraldab nende paigaldust ettenähtud kohtadesse (administratiivne korraldus – kokkulepped maaomanikega jne).

Tarbija kasutab pakendi ja pakendijäätmete kogumissüsteemi vabatahtlikkuse alusel. Pakendi ja pakendijäätmete äraandmine on tarbijatele tasuta.

Ohtlike ainete saastunud pakendi kogumissüsteemi korraldab ja finantseerib pakendiettevõtte. Kogumiskohaks on ohtlike jäätmete kogumiskonteiner.

Pakendiettevõtte paigaldab ohtlike jäätmete kogumiskonteinerisse täiendavad pakendijäätmete kogumiskonteinerid ning kannab nende jäätmete käitlemise kulud.

Jäätmekäitlusettevõtte kogub ohtlike ainete saastunud pakendijäätmed koos teiste ohtlike jäätmetega ning suunab ohtlike jäätmete käitlussüsteemi. Annab taaskasutusorganisatsioonile aru kogutud pakendijäätmete koguste ja liikide kohta.

Ohtlike ainete saastunud või ohtlike aineid sisaldavad pakendid ja pakendijäätmed kogutakse ohtlike jäätmete kogumiskonteinerisse Põltsamaa jäätmejaamas.

Ettevõtete pakendi kogumissüsteemi korraldab ja finantseerib pakendiettevõtte või taaskasutusorganisatsioon. Pakend kogutakse ettevõtte tootmisterritooriumil.

Ettevõtete all mõeldakse kõiki Põltsamaa linnas tegutsevaid tootmis- ja teenindusettevõtteid, kes oma tegevuses kasutavad erinevat liiki pakendeid ning pakendatud kaupu. Ettevõtete ehk tarbija kasutatud pakendite ja pakendijäätmete kogumine ja taaskasutamine toimub tarbija ja pakendiettevõtte vahelisel kokkuleppel, arvestades pakendiseaduses reguleeritud pakendiettevõtte kohustusi. Pakendiseaduse § 16 kohaselt on pakendiettevõttel kohustus kokku koguda ja taaskasutada enda pakendatud või imporditud kauba pakendid ja nendest tekkinud pakendijäätmed ning kanda eelnimetatud tegevusega seotud kulud.

Pakendiettevõttel või organisatsioonil on enda toodetud või imporditud pakendi kogumiseks järgmised võimalused:

1) pakendi kogumine iga ettevõtte territooriumil – ettevõtete kasutatud pakendid ja pakendijäätmed kogutakse selleks rajatud kogumiskohas iga ettevõtte territooriumil. Pakendiettevõtte peab varustama ettevõtteid keskkonnanõuetele vastavate kogumisvahenditega, tühjendama neid vastavalt vajadusele ning kandma pakendi kogumisega seotud otsesed kulud;

2) pakendi kogumine suuremate ettevõtete territooriumil – ettevõtete kasutatud pakendid ja pakendijäätmed kogutakse ainult suuremate sama tegevusalaga ettevõtete territooriumil.

Pakendiettevõtte peab varustama suuremad ettevõtteid keskkonnanõuetele vastavate kogumisvahenditega, tühjendama neid vastavalt vajadusele, kandma otsesed pakendikogumisega seotud kulud ning teavitama väiksemaid ettevõtteid kogumiskoha paiknemiskohast.

Alates 2008. aasta 1. jaanuarist on lubatud prügilatesse ladestada vaid eelnevalt sorteeritud olmejäätmeid (Jäätmeseadus § 123 (3)). See tähendab seda, et prügi tuleb sorteerida erinevatesse kogumisvahenditesse. Eraldi tuleb koguda jäätmed, mida on võimalik keskkonnahoidlikul moel taaskasutada (vanapaber, pakend, biolagunev, ohtlikud jäätmed). Ülejäänud jäätmed, mida ei ole võimalik lahti sorteerida, loetakse sorteeritud olmejäätmeteks. Suur prügi sorteerimine tõi endaga kaasa pakendikonteinerite ületäituvuse, mis oli tingitud asjaolust, et tühjendussagedus oli liiga harv ning konteinereid ei olnud piisavalt. tekitas paljudes inimestes segadust, sest puudus teadmine, kuidas prügi õigesti sorteerida. Seetõttu võis mõnikord ka märkata pakendikonteinerites segaolmejäätmeid.

Seisuga 01. jaanuar 2010 oli Põltsamaa linnas võimalik pakendijäätmeid üle anda 20 kogumiskohas ning 10 kogumiskohas vanapaberit ja kartongijäätmeid. Koostöös OÜ-ga Tootjavastutusorganisatsioon ja AS Väätsa Prügila on alates 01. juunist 2009 võimalik pakendeid ära anda kodumajapidamistel ka nn „roheline kilekoti“ teenust kasutades. Lisaks on pakendijäätmeid võimalik tasuta üle anda ka Põltsamaa Jäätmejaamas Pauastveres.

Olemasolev pakendite kogumise konteinerpark ja selle paiknemise tihendus ei ole käesoleval hetkel kindlasti veel piisav rahva vajaduste katmiseks. Seda ka põhjusel, et Põltsamaa linn toimub tõmbekeskusena (kaubandusettevõtted) ka teiste ümbritsevate valdade elanike jaoks, mistõttu siia piirkonda liigub palju ka pakendijäätmeid ümberkaudsetest valdadest. Segapakendi ja paberi ning pakendi konteinerite arvu tuleb lähiaastatel suurendada sellisel, et oleks tagatud iga linnakodaniku juurdepääs pakendikonteinerile mitte rohkem kui 500 meetri raadiuses oma elukohast.

4.6 Orgaanilised jäätmed

Orgaanilised biolagunevad jäätmed moodustavad olulise osa segaolmejäätmetest. Biolagunevate jäätmete koguste vähendamisel on võtmeroll ladestatavate segaolmejäätmete koguste vähendamisel ning prügilate keskkonnaohu minimeerimisel. Orgaanilise aine rikkad on ka reoveesete, loomsete ja taimsete kudede jäätmed, puidujäätmed jne. Käesolevas punktis käsitletakse olmelise tekkega biolagunevaid jäätmeid nagu paber, köögijäätmed, haljastusjäätmed.

Tabel 7. Põltsamaa linnas biolagunevate jäätmete teke aastatel 2005-2007, tonni/aastas⁵

Jäätmeliik	Jäätmekood	2005	2006	2007	2008
Paber ja papp	20 01 01	55,501	80,151	212,90	75,183
Aia- ja haljastusjäätmed	20 02 01	6,86	-	-	2,818
Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	20 01 08	-	-	-	129,039
Olmereovee puhastussetted	19 08 05	-	-	-	1427,290
KOKKU		62,361	80,151	212,90	1634,33

Paberi- ja papijäätmed (k.a pakend) on eraldi kogutuna kergesti taaskasutatavad. Vanapaberi taaskasutamiseks on tarvis see eraldada muudest jäätmetest ning vältida selle kvaliteedi langemist. Antud jäätmete koguste vähendamine on võimalik eelkõige paberi- ja papijäätmete kogumisvõrgustiku rajamise abil. Paberi- ja papijäätmed suunatakse taaskasutusse läbi pakendijäätmete kogumissüsteemi.

Haljastusjäätmetest saab eristada koduaedades ja ühiskondlikel aladel (pargid, kalmistud) tekkivaid haljastusjäätmeid. Haljastustuses tekkivaid suuremaid oksid ning muud puidumaterjali tuleks kasutada kütteks. Ühiskondlike haljasalade hooldamisel tekkivad jäätmed suunatakse jäätmejaama kompostiväljakule. Koduaedades tekkivate haljastusjäätmete koguste vähendamiseks tuleb propageerida nende kohapealset komposteerimist. Komposteerimise puhul tuleb elanikke teavitada sellega kaasnevatest nõuetest ja propageerida „kompostrite“ kasutamist. Kompostrite paigaldamisega seonduvad kulud katavad jäätmetekitajad ise.

Orgaaniliste toidujäätmete. Kortermajade puhul tuleb hiljemalt 2011. aasta lõpuks kas:

- paigaldada lokaalsed kompostrid, kus komposteeritakse kodumajapidamistes tekkivaid orgaanilisi jäätmeid ning tekkivat komposti saab kasutada haljastuses,
- või regulaarselt korraldada biolagunevate jäätmete äravedu.

Kompostrite paigaldamisega või biojäätmete äraveoga seonduvad kulud katavad jäätmetekitajad ise. Seeläbi on võimalik oluliselt vähendada segaolmejäätmete teket. Eramajapidamiste puhul tuleb propageerida nende kohapealset nõuetekohast komposteerimist või vedu Põltsamaa Jäätmejaama.

Hiljemalt 2012. aasta lõpuks tuleb linna territooriumilt ja koduaedadest kaotada nn aunkomposteerimise meetodil bio- jt toidujäätmete komposteerimine, mis suurendab põhjendamatult pisinäriiliste ja lindude (eelkõige vareslased) populatsiooni linna territooriumil. Kompostrite paigaldamisega seonduvad kulud katavad jäätmetekitajad ise.

⁵ Aluseks võetud Keskkonnaministeriumi Info- ja Tehnokeskuse andmed

4.7 Ohtlikud jäätmed

Jäätmeseaduse § 65 lõike 2 kohaselt kohustub kohalik omavalitsus oma haldusterritooriumil korraldama kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätmete kogumist ja üleandmist jäätmekäitlejatele.

Majapidamises tekkivad ohtlikke jäätmeid peab eraldama nende tekkekohas, kuna need kujutavad ohtu nii inimese tervisele kui ka keskkonnale.

Ohtlikke jäätmeid võetakse vastu Põltsamaa Jäätmejaamas. Lisaks jäätmejaamale korraldab Põltsamaa Linnavalitsus koostöös KEJHK-ga vähemalt kord aastas (suviti) ohtlike jäätmete kogumisaktsiooni. Suuremate koguste ohtlike jäätmete üleandmiseks, peavad elanikud pöörduma otse ohtlike jäätmete käitlusettevõtte poole. Ohtlike jäätmete üleandmine kogumissüsteemile peab eraisikutele olema tasuta. Ohtlike jäätmete käitlemise eest tasub omavalitsus.

2008. a ohtlike jäätmete kogumisringi kaudu koguti Põltsamaa linnas kodumajapidamises tekkinud ohtlikke jäätmeid kokku 1,123 tonni. Põltsamaa jäätmejaamas koguti aasta jooksul AS-i Epler&Lorenz poolt kodumajapidamises tekkinud 7,614 tonni ohtlikke jäätmeid.

Koguseliselt moodustasid kõige suurema osa ohtlikest jäätmetest vanad värvi- laki- ja liimijäätmed.

Tabel 8. Kodumajapidamisest kogutud ohtlikud jäätmed 2008. aastal

Jäätmekood	Ohtlike jäätmete nimistu	Kogus tonnides
20 01 98*	<i>Sorteerimata ravimid</i>	0,067
02 01 08*	<i>Põllumajanduskemikaalid</i>	0,027
20 01 27*	<i>Vanad värvid, lakid, lahustid</i>	3,080
20 01 21*	<i>Luminestsentslambid</i>	0,762
16 06 01*	<i>Pliiakud</i>	1,395
15 01 10*	<i>Ohtlik pakend</i>	1,526
15 02 02*	<i>Saastunud pühkematerjal</i>	0,007
16 01 14*	<i>Antifriisid</i>	0,026
16 01 07*	<i>Õlifiltrid</i>	0,047
18 01 03*	<i>Nakkusohtlikud jäätmed</i>	0,305
20 01 13*	<i>Lahustid</i>	0,109
20 01 17*	<i>Fotokemikaalid</i>	0,092
20 01 19*	<i>Pestitsiidid</i>	0,184
20 01 26*	<i>Ohtlikke aineid sisaldav õli ja rasv</i>	0,535
20 01 29*	<i>Ohtlikke aineid sisaldavad pesuained</i>	0,160
20 01 33*	<i>Patareid ja akud</i>	0,462
KOKKU		8,784

Raviasutuste jäätmete käitlemine

Tervishoiul tekkivate jäätmete käitluse riikliku juhendmaterjali järgi on riiklikul tasandil paika pandud tervishoiu jäätmete kogumispunktid teise ja kolmanda tasandi haiglate juures. Tervishoiuasutustes peab riskijäätmeid koguma kindlasti olmejäätmetest eraldi ja tekkivad jäätmed suunama käitlemiseks riskijäätmete käitlussüsteemi.

Põltsamaa linnas on mitu tervishoiuteenust pakkuvat vastuvõtupunkti, millistes kindlasti tekib järgmisi iseloomulikke meditsiinijäätmeid:

- bioloogilised jäätmed;
- teravad ja torkavad jäätmed;
- nakkusohtlikud jäätmed;
- ravimijäägid;
- kemikaalide jäätmed.

Ohtlike jäätmeid tekitavad ettevõtted (sh meditsiinasutused) peavad sõlmima ohtlike jäätmete üleandmiseks lepingu vastavat käitlulitsentsi omava ettevõttega. Ohtlike jäätmete kogumiseks peavad ettevõtted rajama või leidma spetsiaalse koha, mis on vastavalt määrgistatud, ning kogumiseks tuleb kasutada spetsiaalset jäätmetaarat. Samuti peavad eelnimetatud ettevõtted vastu võtma ettevõttesisesed jäätmekäitluseeskirjad. Ohtlike jäätmete kogumise ja üleandmisega seotud kulud katavad ettevõtted ise. Jäätmete üleandmise tõestamise aluseks on ohtlike jäätmete saatekiri.

Tervishoiu asutuste jäätmete käitlemise täpsed tingimused sätestatakse jäätmehoolduseeskirjas.

4.8 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Nimetatud jäätmete tekke kogused sõltuvad otseselt majanduslikust olukorrast. Mida kiirem on majanduslik kasv, seda enam toimub uute ehitiste rajamine ning vanade lammutamine. Ehitus- ja lammutusjäätmete kogus sõltub tulevikus ka investeeringutest, uute ettevõtete tekkest ja kinnisvara arengust, millega võivad lisanduda täiendavad jäätmekogused.

Kodumajapidamises tekkinud ehitus- ja lammutusjäätmeid saab üle anda Põltsamaa Jäätmejaamas. Vanad telliseid, kivid, muld jmt ehitusjäätmed on võimalik ladestada ka Põltsamaa vallas Kuningamäel, perspektiivse spordikeskuse ehituse eesmärkidel. Kokkuleppe ladestatavate materjalide, koguste ja hindade üle sõlmivad jäätmevaldajad ise Põltsamaa vallaga.

Tabel 9. Suurjäätmete teke 2005-2007. a tonnides⁶

Jäätmeliik	Jäätmekood	2005	2006	2007
Puit, klaas ja plast	17 02			1,54
Metallid	17 04	587,16	638,666	588,362
Kivid, pinnas ja süvenduspinnas	17 05			1067
Isolatsioonimaterjalid ja asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	17 06		0,98	0,54

⁶ Aluseks võetud Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse andmed

Muu ehitus- ja lammutuspraht	17 09	12013,95	7564,89	71,968
KOKKU		12602,11	8204,536	1729,41

Ehitus- ja lammutusjätmete kogumise peamiseks eesmärgiks on jäätmekoguste ja jätmete ohtlikkuse vähendamine. Eesmärgi täitmisel on peamine roll tööde teostajal, kes mõistliku töökorralduse ja tööde parema organiseerimisega saab ehitus- ja lammutustöödel eelnimetatud jätmete teket vältida või koguseid vähendada.

Ettevõtte eesmärgiks peaks olema:

- 1) suurendada korduvalt kasutatavate materjalide kasutamist;
- 2) vähendada materjalide raiskamist tööde kõigil etappidel;
- 3) vähendada ohtlike ainete kasutamist;
- 4) eraldada ja koguda ehituse kõigis etappides tekkivad ohtlikud jätmed (asbesti sisaldavad materjalid, saastunud kivid, pinnas, immutatud puit);
- 5) eraldada lammutusjätmete hulgast turuväärtust omavad materjalid;
- 6) eraldada lammutusjätmete hulgast materjalid, mis võivad jätmete edasisel töötlemisel ja kasutamisel põhjustada ehitise kvaliteedi langust.

Ohtlike ehitus- ja lammutusjätmete kogumine ehitusobjektidel peab toimuma spetsiaalsetes kogumiskonteinerites ning tekkinud jätmed tuleb otse üle anda ohtlike jätmete käitluslitsentsi omavale ettevõttele.

Purustatud betooni, telliseid jne on mõistlik kasutada täitematerjalina kinnistutel või teede ehitusel või ladestada Põltsamaa vallas Kuningamäel, perspektiivse spordikeskuse ehituse eesmärkidel. Kokkuleppe ladestatavate materjalide, koguste ja hindade üle sõlmivad jäätmevaldajad ise Põltsamaa vallaga.

Metallijätmed

Metallijätmete kogused põhinevad jäätmeandmebaasis ehitus- ja lammutusprahti jaotises olevatel jätmetel koodiga 17 04. Metallijätmete kokkuostuhind on taganud taaskasutamise, vaid väike osa satub prügilasse koos olmejätmete või ehitusprahiga. Metallijätmeid saab üle anda vanametalli kokkuostjatele ja Põltsamaa Jäätmejaamas.

Puidujätmed

Puidujätmete taaskasutamisel tuleks eelkõige tähelepanu pöörata nende taaskasutamisele läbi soojusenergia tootmise. Mittepõlevate või raskesti põlevate puidujätmete kõrvaldamine või taaskasutamine väljaspool spetsiaalset jäätmekäitluskohta või prügilat on lubatud üksnes jäätmeseadusega sätestatud korras ja Keskkonnaametiga kooskõlastatult. Puidujätmeid saab üle anda Põltsamaa Jäätmejaamas.

Tavajätmetest puidujätmete taaskasutamiseks, kuni 5 tonni aastas, peavad jätmetekitajad ennast registreerima Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonis, esitades Keskkonnaministri 20.04.2004 määruses nr 18 Jäätmeloa omamise kohustusest vabastatud isiku või tavajätmete vedajate teate ja registreerimisetõendi.

Ohtlike ainetega töödeldud puidujätmeid käsitletakse ohtlike jätmetena ning need tuleb üle anda otse ohtlike jätmete käitluslitsentsi omavale ettevõttele.

4.9 Probleemtoodete jäätmed

Eestis kehtiv jäätmeseadus kehtestab nn probleemtoodetele tootjavastutuse põhimõtte, mis tähendab, et tootja on kohustatud tagama tema valmistatud, edasimüüdud või sisseveetud probleemtoodest tekkivate jäätmete kokku kogumise ja nende taaskasutamise või kõrvaldamise. Probleemtoodet on kõik tooted, mille jäätmed võivad põhjustada kõrgendatud riske inimese tervisele ja keskkonnale. Siiani on reguleeritud probleemtoodete käitlust koos teiste ohtlike jäätmetega, kuid nende kõrgendatud riskist tulenevalt tuleb nende käitlemisele täiendavat tähelepanu pöörata.

Probleemtoodet on:

- 1) patareid ja akud;
- 2) PCB-sid sisaldavad seadmed;
- 3) mootorsõidukid ja nende osad;
- 4) elektri- ja elektroonikaseadmed ja nende osad.

Tabel 10. Probleemtoodete teke aastatel 2005-2007, kogus tonni/aastas⁷

Jäätmeliik	Jäätmekood	2005	2006	2007
Pliiakud	16 06 01*	0,703	3,607	4,68
Patareid ja akud	20 01 33*	0,008	0,011	0,135
Vanarehvid	16 01 03			13,26
Romusõidukid	16 01 04*	7,4		15,32
Elektri- ja elektroonikaseadmed	20 01 35*; 20 01 36	0,095	3,34	6,93
KOKKU		8,206	6,958	40,325

Patareid ja akud

Tootja on kohustatud kantavate patareide ja akude ning mootorsõidukite patareide ja akude jäätmed tarbijalt turustaja müügikohtade kaudu tagasi võtma tasuta, sõltumata sellest, kas tarbija kavatses osta uue patarei või aku või mitte. Tootja varustab turustajat kogumiseks vajaliku kogumismahutiga.

Tootja on kohustatud patareide ja akude turustajalt, kohalikul omavalitsuselt ning kohaliku omavalitsuse jäätmejaama halduslepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt patarei- ja akujäätmed tasuta tagasi võtma.

Patareide ja akude tootjavastutuse kohustusega tegeleb MTÜ EES-Ringlus ja MTÜ Eesti Elektroonikaromu. Lisaks müügikohtadele Põltsamaa linnas on võimalik patareid ja akusid üle anda Põltsamaa Jäätmejaamas.

Romusõidukid ja rehvid

Mootorsõidukite ja nende osade (sh rehvide) tagasivõtmise peavad tootja-vastutuse põhimõttel ellu rakendama ja finantseerima tootjad ja turustajad, kes võivad selle ülesande delegeerida jäätmekäitlejatele.

⁷ Aluseks võetud Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse andmed

Vanarehvide kogumiseks on MTÜ Eesti Rehviliit loonud tootjavastutussüsteemi.

Rehvitöökodade kliendid nii eraisikud kui firmad võivad rehvitöökotta, mis on sõlminud lepingu rehviiduga anda oma rehvid tasuta üks ühe vastu. Üks ühe vastu vastuvõtmine tähendab, et iga ostetud rehvi kohta saab rehvitöökotta jätta ühe samatüübilise rehvi. Lisaks kogutakse vanarehve üks kord aastas korraldatava kogumisringi käigus. Elanikud saavad tasuta rehve ära anda Põltsamaa Jäätmejaamas.

Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed

1. septembrist 2005 korraldab probleemtoodete kogumist ja käitlemist probleemtooteid tootvaid ettevõtteid ühendavad organisatsioonid MTÜ Eesti Elektri- ja Elektroonikaseadmete Ringlus ning MTÜ Eesti Elektroonikaromu. Vastavaid jäätmeid saab üle anda Põltsamaa linnas korraldatud igaaastase ohtlike jäätmete kogumisringi käigus ning Põltsamaa jäätmejaamas.

4.10 Keskkonnateadlikkuse tõstmine

Jäätmekavaga püstitatud eesmärkide elluviimine eeldab elanike kaasamist ja vastavat selgitustööd. Jäätmete tekke vähendamine, jäätmete sorteerimine ja käitlemine tekkekohas sõltub suurel määral elanike valmisolekust jäätmekäitlust edendada. Valmisolek on omakorda seotud motiiviga – vähendada jäätmekäitluse maksumust, parandada elukeskkonda tervikuna jne.

Pideva selgitustöö ja teavitamise aluseks on eesmärgistatud info edastamine, info edastamise viisideks on kohalikud ajalehed, kuulutused, viidad, bukletid. Üheks võimaluseks on kasutada interneti. Kuna interneti kasutamine on piiratud, siis on informatsiooni vajalik dubleerida paber kandjal. Jäätmekäitluse alane selgitustöö ja teavitamine peab olema üldise säästliku eluviisi propageerimise kontekstis ja haakuma teiste valdkondadega. Jäätmekäitlussüsteemi rakendamine ei ole ühekordne kampaania, vaid vajab pidevat selgitustööd.

Jäätmealased teavitustööd:

- Jäätmekava eelmisel perioodil avaldati kümnekond jäätmealast artiklit kohalikus ajalehes, lisaks avaldati arvukalt artikleid linna kodulehel;
- 2007.a koostati infovoldik piirkonnas asuvate eraldi kogutud jäätmete (sh. ohtlikud jäätmed, pakendijäätmed, vanapaber, suuremõtmelised jäätmed jmt) üleandmisvõimaluste tutvustamiseks;
- 2008.a suvel viidi läbi kliendi rahulolu uuring, kus küsitluse käigus uuriti elanikkonna teadlikkust ja rahulolu 01.01.2008 kehtima hakanud sorteerimise kohustusest;
- 2009.a koostati infovoldik biolagunevate jäätmete kohapealse taaskasutamise propageerimiseks;
- Lisaks on elanikele jaotatud korraldatud jäätmeveole üleminekul jäätmevedaja poolt koostatud kliendiinfovoldik;
- Igaaastased teavitustööd erinevate jäätmete kogumisaktiivide toimimisest (ohtlike jäätmete kogumisring, suurjäätmete kogumine jne).

Uued võimalikud jäätmekäitluse alased elanikkonna kaasamise projektid oleksid järgmised:

- Koolilaste keskkonnateadlikkuse tõstmine läbi õppekursioonide korraldamisega jäätmekäitluskohtadesse;
- Ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemise nõudeid ja nende üleandmisvõimalusi tutvustava infovoldiku koostamine;
- Ohtlike jäätmete eraldi kogumise propageerimine ning nende üleandmisvõimalusi tutvustava infovoldiku koostamine;
- Lisaks pidevad artiklid kohalikus ajalehes ja internetis.

4.11 Jäätmete taaskasutamine

Jäätmete taaskasutamine on jäätmete toodetena korduskasutamine, taaskasutamine materjalina või jäätmete põletamine soojusenergia tootmiseks. Taaskasutamine on ka olmes tekkiva paberi- ja papijäätmete põletamine eramajade küttekolletes.

Samuti taaskasutatakse eramajades bioloogiliselt lagundatavaid jäätmeid. Reeglina kompostitakse aias tekkivaid haljastusjäätmeid ning hajaasustusega piirkondade majapidamistes kasutatakse toidujäätmeid loomasöödana.

Tagatisrahaga kaetud pakendi korduskasutamine toimub toidukaupluste kaudu. Segapakendi kogumine toimub kogumiskonteinerite baasil. Pärast sorteerimist antakse jäätmed taaskasutamiseks üle jäätmekäitlusettevõtetele.

4.12 Segaalmejäätmete kõrvaldamine

Põltsamaa linnas kogutud segaalmejäätmed ladestatakse keskkonnanõuetele vastavas Torma prügilas või Väätsa prügilas. Ladestamise osakaalu vähendamiseks tulevikus tuleks kaaluda suunamist piirkonnas kogutavad jäätmed põletusse Harjumaale pärast jäätmepõletustehase valmimist, eeldusel et sellist tegevust toetab riiklikul tasandil ka Keskkonnaministeerium, ja et Põltsamaa linn ei hakka kaotama saastetasudes, mis on vajalikud jäätmehoolduse rahastamiseks. Esialgne valmimine põletustehasel prognoositud: 2012. aastal.

4.13 Järelevalve

Järelevalvet jäätmekäitluse üle teostavad järgmised institutsioonid:

- Keskkonnainspeksioon
- Linnavalitsus

Lisaks nimetatutele on järelevalveasutuseks Veterinaar- ja Toiduameti Läänemaa Veterinaarkeskus, mis teostab järelevalvet loomsete jäätmete käitluse üle.

Põltsamaa Linnavalitsuses on loodud Järelevalvespetsialisti ametikoht, kelle tööülesandeks on jäätmeseadusest, keskkonnajärelevalveseadusest ja teistest õigusaktidest tulenevatele kohustustele ka jäätmehoolduseeskirja täitmise jälgimine. Aastatel 2007 – 2009 jäätmekäitlusala seid väärtegusid menetletud ei ole. Avastatud puuduste kohta jäätmekäitlusala se nõuete rikkumisel linnakodanike poolt Põltsamaa linnas on tehtud suulisi ettekirjutusi, mis reeglina on viinud probleemi kiirele lahendamisele.

Jäätmeseadusest tuleneva järelevalve tõhustamiseks tuleb Linnavalitsusel tõhustada koostööd Keskkonnainspeksiooniga ja teiste järelevalvet teostavate asutustega.

5 KORRALDATUD JÄÄTMEVEDU

Korraldatud jäätmevedu Põltsamaa linna, Põltsamaa, Paljusi ja Puurmani valla ühises jäätmeveopiirkonnas rakendus 1.03.2008. Vedajaks on Ragn-Sells AS.

Jäätmeseaduse § 66 alusel tähendab korraldatud olmejäätmevedu kohaliku omavalitsusorgani korraldatud konkursi korras valitud ettevõtja poolt olmejäätmete kogumine ja vedu määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta.

Põltsamaa linn ja teised KEJHK kuuluvad omavalitsused on volitanud jäätmeveo eri- ja ainuõiguse konkursi korraldajaks KEJHK.

Korraldatud olmejäätmete kogumise ja veo all mõeldakse olmejäätmeveoga haaratud jäätmeliikide laadimist, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete ning nende sortimisjääkide kogumist ja vedu jäätmetekitaja kogutud jäätmemahutitest (-konteineritest) jäätmete transpordiks mõeldud spetsiaalsele prügiautole ning jäätmete vedamist ja edasist suunamist taaskasutusse või kõrvaldamisele.

Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik seaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.

Põltsamaa linnas on peamiseks korraldatud jäätmeveo eesmärgiks kõikide jäätmevaldajate liitmine jäätmekogumissüsteemiga, sellest tulenevalt on jäätmeveo planeerimisel tähelepanu pööratud kahele aspektile:

- 1) kõigil jäätmetekitajatel peavad olema võimalused anda oma jäätmed üle kogumissüsteemi;
- 2) jäätmete kogumise maksumus peab olema kõigile jäätmetekitajatele võrdne ning sõltuma tekkinud jäätmete kogusest.

Korraldatud olmejäätmevedu Põltsamaa linnas korraldatakse järgmiste põhimõtete alusel:

- 1) korraldatud jäätmeveo teenust korraldab jäätmevaldajatele Põltsamaa linn koos koostööpartneritega või annab võimalusel volitused selleks sobivale isikule (volitatud isik hakkab korraldama jäätmevaldajate liitumist korraldatud olmejäätmeveoga);
- 2) jäätmevaldajatelt jäätmete kogumisega ja jäätmete prügilasse vedamisega tegeleb avaliku konkursi korras välja valitud sobivat kvalifikatsiooni omav jäätmekäitlusettevõtte;
- 3) jäätmevaldaja tasub jäätmekäitlusettevõttele või selleks volitatud isikule jäätmete kogumise ja vedamise eest vastavalt kogutud ja prügilasse üleantud jäätmekogustele. Kogumise ja vedamise teenustasu aluseks on Põltsamaa Linnavolikogu määrusega kehtestatud korraldatud olmejäätmete veo ja kogumise ühekordse jäätmeveo teenustasu piirmäär (piirhind).

Korraldatud jäätmeveo eesmärgiks on liita jäätmeveoga kõik jäätmevaldajad ja jäätmetekitajad, tagada kõikidele jäätmevaldajatele kvaliteetne ning ühtsetel põhimõtetel välja töötatud ja võrdse hinnaga korraldatud olmejäätmete kogumise ja veoteenus.

Korraldatud jäätmeveo eelis on jäätmete optimeeritud ning logistiliselt otstarbekas vedu ning kõikide kinnistute haaramine jäätmeveo süsteemi.

Korraldatud jäätmeveo negatiivsed aspektid:

- elanikkonna vähene teadlikus keskkonnareostusest – väär jäätmekäitlus kodus;
- väikeelamute üksikul jäätmetekitajal kohustus jäätmeid ära anda samadel alustel kui suurperel – ebavõrdsus jäätmetekitajate vahel.

Korraldatud jäätmeveo positiivsed aspektid:

- aitab vältida illegaalset prügistamist, kuna kõik kohustuslikus korras liidetud jäätmevaldajad ei oma enam motivatsiooni prügistada avalikku ruumi või näiteks väärtalt kasutada pakendikogumissüsteemi;
- jäätmetekitaja maksab oma jäätmete käitlemise eest ja tunnetab seeläbi omavastutust;
- jäätmete kogumine toimub logistiliselt otstarbekamalt;
- parem kontroll jäätmete tekke ja käitlemise üle;
- jäätmete kogumine ja üleandmine on lõpptarbija jaoks odavnenud võrreldes vabaturu situatsiooniga;
- hõlbustab jäätmete liigitikogumist.

5.1 Korraldatud olmejäätmeveoga haaratud jäätmeliigid

Korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatakse Põltsamaa linna kodumajapidamistes, ettevõtetes ning asutustes tekkivate kõigi segaolmejäätmete kogumine ja vedu. Segaolmejäätmetena käsitletakse jäätmeid, mis on Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2004 määruses nr 102 „Jäätmete, sealhulgas ohtlike jäätmete nimistu“ tähistatud jäätmekoodiga 20 03 01 prügi (segaolmejäätmed).

Korraldatud olmejäätmeveoga ei korraldata hetkel olmejäätmete hulgast eraldi kogutud ohtlike jäätmete ja liigitikogutud tavajäätmete, sh pakendijäätmete, kogumist ja vedu.

Taaskasutatavate jäätmete ning vanapaber ja kartongi käitlemine on hetkel lahendatud koostöös taaskasutusorganisatsioonidega. Biologunevate jäätmete eraldi kogumist ei toimu. Suurjäätmeid veab vastavalt jäätmevaldaja tellimusele linnas veoteenust osutav ettevõte. Jäätmevaldajal on ka endal võimalus viia suurjäätmed Põltsamaa piirkondlikku jäätmejaama.

Alates 01.01.2008. aastast ei ole lubatud sortimata segaolmejäätmeid prügilasse ladestada, mis tähendab, et segaolmejäätmete hulgas ei tohi olla peale vanapaberi, pakendite ja ohtlike jäätmete ka biologunevaid aia- ja haljastusjäätmeid. Seetõttu oleks vajalik viimati nimetatud jäätmete käitlemise optimeerimiseks liita korraldatud jäätmeveoga tulevikus ka biologunevad aia- ja haljastusjäätmete kogumine kortermajade juurest ning segapakendite ja paberi-papi jäätmete kogumine kogu Põltsamaa linnast.

5.2 Korraldatud olmejäätmeveo piirkond

Korraldatud olmejäätmeveo piirkond on Põltsamaa Linnavolikogu määratud omavalitsuse territoorium, kus korraldatakse regulaarne segaolmejäätmete kogumine ja vedu, mida teostab üks konkursi korras välja valitud ja segaolmejäätmete kogumiseks ning veoks ainuõigust omav jäätmekäitlusettevõte.

Jäätmeseadus lubab kohalikul omavalitsusel jätta haldusterritooriumi hajaasustusega osad, kus jäätmetekitajate vähesuse, hajutatuse või jäätmete väikese koguse tõttu oleks korraldatud jäätmevedu ülemäära kulukas ning korraldatud jäätmeveoks puudub oluline tervise- ja keskkonnakaitsevajadus, korraldatud olmejäätmeveoga liitmata.

Põltsamaa linnas puudub selline territooriumi osa, mis oleks vabastatud korraldatud jäätmeveost. Kogu Põltsamaa linna haldusterritoorium on loetud korraldatud jäätmeveo piirkonnaks.

5.3 Korraldatud olmejäätmeveoga liitumise kohustuslikkus

Põltsamaa Linnavalitsus või tema volitatud isik avalikustavad väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ühes üleriigilises päevalehes avaliku konkursi korras välja valitud jäätmevedaja, kes omab Põltsamaa linnas ainuõigust segaolmejäätmete vedamiseks.

Põltsamaa linna haldusterritooriumil asuvad või elavad füüsilised ja juriidilised isikud ning asutused, kelle valduses on segaolmejäätmeid ja kes elavad või tegutsevad Põltsamaa linna korraldatud olmejäätmeveo piirkonnas, on kõik jäätmevaldaja ning loetakse jäätmeseaduse § 69 lõike 1 alusel korraldatud jäätmeveoga liitunuks.

5.4 Jäätmeveolepingu sõlmimine

Jäätmeveolepingu sõlmimine on jäätmevaldajate jaoks vabatahtlik. Lepingu mittesõlmimisel juhinduvad jäätmevaldajad, jäätmevedaja ning kohalik omavalitsus vastastikuste õiguste ja kohustuste kindlaksmääramisel jäätmeseadusest, Põltsamaa linna jäätmehoolduseeskirjast ning teistest omavalitsuse kehtestatud korraldatud olmejäätmevedu reguleerivatest õigusaktidest.

Jäätmeveoleping tuleb sõlmida jäätmevaldajatel, kes:

- 1) soovivad kasutada jäätmete kogumiseks rendikonteinerit;
- 2) soovivad kasutada jäätmete kogumiseks ühiskonteinerit või kokkukandepunkti;

Jäätmeveoleping on kirjalik kokkulepe, mis sõlmitakse segaolmejäätmete kogumise teenust osutava ettevõtte või asutuse ja jäätmevaldaja vahel. Korraldatud jäätmeveo lepingus sätestatakse lisaks üldtingimustele jäätmete kogumise tehnilised tingimused (jäätmete kogumiskonteineri suurus, jäätmete kogumise teenustasu, konteineri renditasu, konteineri tühendamissagedus, jäätmete kogumisteenuse eest tasumise tingimused).

Jäätmeveolepingud sõlmitakse pärast korraldatud olmejäätmeveoks välja kuulutatud konkursi tulemuste selgumist.

5.5 Korraldatud olmejäätmeveost vabastamine

Korraldatud olmejäätmeveo piirkonnas elavad või asuvad jäätmevaldajad võivad taotleda tähtajalist ja erandkorras korraldatud olmejäätmeveoga mitteliitunuks lugemist, juhul kui jäätmetekkehaks leotud kinnistul ei toimu elutegevust ning seda võimaldab Põltsamaa linna jäätmehoolduseeskiri, esitades selleks Põltsamaa Linnavalitsusele kirjalik avaldus.

Avaldus peab sisaldama:

- 1) andmeid jäätmevaldaja isiku kohta (nimi või ärinimi, elu- või tegevuskoht, kontaktandmed);
- 2) korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise põhjused;
- 3) ajaperiood, mil jäätmevaldaja soovib korraldatud jäätmeveost vabastamist;

Korraldatud jäätmeveo tühendussagedus Põltsamaa linna territooriumil (tiheasustusala) tohi ühelgi juhul olla väiksem kui 28 kalendripäeva või 4 nädalat (Jäätmeseadus § 71 lg 2 p 2).

5.6 Jäätmeveo piirhind, sagedus ja konteinerite suurused

Linnavolikogu määрусega kehtestatakse vedamise sagedus ja aeg ning jäätmeveo teenustasu piirmäär, tulenevalt „saastaja maksab“ põhimõttest, mille kindlaksmääramisel juhindutakse

jäätmete liigist, kogusest, omadustest, jäätmeveo teenindussagedusest ning teistest asjaoludest, mis oluliselt mõjutavad käitlemise kulukust.

Veo sagedus sõltub peamiselt kasutatavate konteinerite suurusest ja jäätmetekkest. Veosageduse ja jäätmemahutite suuruse määramisel peab jälgima, et jäätmed ei oleks konteineris liiga kaua – suvel hakkavad jäätmed lagunema, tekib ebameeldiv hais ja nakkusoht ning talvel külmuvad jäätmed konteineris ära, mis raskendab konteineri tühjendamist. Kindlaks määratud veosagedus aitab kokku hoida jäätmete veokulusid jäätmete käitlemisele, mistõttu peaks jäätmevedu toimuma kindlal kuupäeval ning tellimisel jäätmete üleandmine pigem erandiks kui reegliks.

Konteineritele seatud tehnilised nõuded nagu kogumismahutite tüüp, materjal, suurus, konteinerite alus ja paiknemine määratakse kindlaks jäätmehoolduseeskirjas.

5.7 Korraldatud olmejäätmeveo konkurs

Avaliku konkursi korraldatud olmejäätmeveoks eri- või ainuõiguse andmiseks korraldab Põltsamaa linn. Linn võib konkursi korraldada koostöös teiste omavalitsusüksustega või volitada õigusaktidega sätestatud alustel konkursi korraldamise mittetulundusühingule (hetkel KEJHK), mille liige Linn on.

Korraldatud jäätmeveo konkursi tulemusi ja ainuõiguse kehtivust võib põhjendatud asjaolude ilmnemisel pikendada, kuni seaduses lubatud tähtajani.

6 JÄÄTMEVALDAJATE REGISTER

Jäätmeseaduse alusel peab kohaliku omavalitsuse organ asutama oma määrusega jäätmevaldajate registri ning kehtestama registri pidamise korra. Jäätmevaldajate registri pidamise eesmärgiks on saada ülevaade kõikidest piirkonna jäätmevaldajatest, nendega seotud jäätmetekkekohtadest ja -mahtudest ning tagada ülevaade jäätmete veost.

Jäätmevaldajate registris kajastuvad järgmised andmed:

- 1) jäätmetekkekohad ja jäätmeveokohtadega seotud jäätmevaldajate andmed;
- 2) jäätmetekkekohtade hetkestaatused (nagu liitunud, mitte-liitunud jmt);
- 3) jäätmeveopiirkonnad;
- 4) korraldatud jäätmevedu teostava firma andmed vastavalt kehtestatud jäätmeveopiirkondadele;
- 5) päringud ja kaardieristused vastavalt registris fikseeritud andmetele, nagu jäätmeveo staatus, maht, kategooria jne;
- 6) jäätmeveo korraldanud jäätmevedaja poolt esitatud aruandlus jäätmetekkekohale paigaldatud jäätmemahutitest, veo mahtudest ning jäätmevedaja ja jäätmevaldaja esindajate vahel sõlmitud lepingutest;
- 7) jäätmetekkekohtade ja kogumisvahendite asukohad registri kaardiliidesel.

Tabel 11. Andmed jäätmevaldajate registris 10.veebruari 2010 seisuga

jäätmetekke-	liitunud	mitteliitunud
--------------	----------	---------------

kohad registris	Korraldatud jäätmeveoga	Korraldab ise	Liitumata	Perspektiivne
1198	1022	17	8	151

Põltsamaa linna jäätmevaldajate register on moodustatud koostöös teiste KEJHK liikmeskonna omavalitsustega ning ühildatud KEJHK lepinguhaldussüsteemiga.

7 JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISE MÕJU KESKKONNALE

Tulenevalt jäätmeseadusest on jäätmekavas vajalik anda hinnang loodusvarade nagu vesi, turvas, savi ja pinnas, kasutamise mahtudest jäätmehoolduses. Kuivõrd Põltsamaa linna territooriumil toimub vaid jäätmete kogumine ning edasine transport Torma ja Väätsa prügilasse või jäätmete üle andmine litsentseeritud jäätmekäitlusettevõttele, siis jäätmekäitluseks otseselt loodusvarasid ei kasutata. Kaudselt on jäätmekäitluseks vajalik loodusvara transpordivahendite tarbitav kütus ning muu transpordiga seonduv, kuid jäätmeseaduse mõistes ei ole see loodusvarade kasutamine.

Jäätmehoolduse suurim negatiivset keskkonnamõju omav tegevus on jäätmete ladestamiseks keskkonnanõuetele mittevastavate kohtade kasutamine. Sõltumata asjaolust, et prügila on suletud ja pinnasega kaetud, lagunevad jäätmed jäätmelademetes edasi. Lademes tekib orgaanilise aine lagunemisprotsesside käigus nõrgveet ja prügilagaasi, kuid keskkonnamõju hindamiseks olulised andmed nõrgvee ja prügilagaasi tekkimise kohta puuduvad. Keskkonna reostamisega kaasnevad ka sotsiaalsed mõjud nagu maa hinna langus, atraktiivsuse vähenemine turismi seisukohalt jm.

Paratamatult kaasneb jäätmekäitlusega linna tingimustes ka teatud müra ja õhu saastamine just jäätmete kogumisel ja transpordil. Negatiivset mõju (hais) võib tekkida ka jäätmekonteinerite ebaregulaarsel tühjendamisel.

Seda mõju on võimalik vähendada hoides jäätmete mahutite suurused optimaalsena ja pidades kinni seaduses nõutud tühjendussagedustest. Kui jäätmete sortimine tekkekohas, liigiti kogumine ja korraldatud jäätmevedu vastab kehtestatud korrale, siis keskkonnamõjud linna territooriumil on suhteliselt väikesed.

Lähtudes tunnustatud jäätmekäitlusmeetodite prioriteetsusest on kõige olulisem jäätmete teket vältida ja vähendada. Eelkõige tuleb tähelepanu pöörata jäätmete korduskasutusele, taaskasutusele, ringlusse võtule ja energiakasutusele ning lõpuks jäätmete ladestamisele prügilasse ja jäätmete põletamisele energia tootmiseks.

Positiivse keskkonnamõjuna jäätmekava rakendamise ja korraldatud jäätmeveo toimimisel väheneb jäätmete illegaalne ladestamine, mis vähendab survet keskkonnale.

8 JÄÄTMEHOOLDUSE PROBLEEMID

Põltsamaa linna ja KEJHK üldiseks jäätmehoolduse arendamise eesmärkideks on suurendada elanikkonna keskkonnateadlikkust, mõjutada tarbimisharjumusi ning muuta jäätmehooldus jäätmevaldajatele igapäeva elu loomulikuks osaks.

Probleemid

- Inimeste vähenenud teadlikkus KOJV olemusest, vajadusest ja nõuetest. Jätkuv soov elanikkonna poolt mitte täita Jäätmeseaduse nõudeid ja olla liidetud KOJV süsteemiga. KOJV süsteemiga harjumine võtab aega ja inimeste meelsust Põltsamaa

linna hinnangul paraneb aja möödudes, positiivse nähtusega kaasneb turukonkurentsi tingimustes inimestele ka jätkuv jäätmeveo hindade alanemine, mis omakorda suurendab KOJV toetajate hulka.

- Suur vabastuste ja/või erisuste hulk KOJV mõistes. Ideaalilähedase eesmärgina tuleb aastaks 2012 saavutada olukord, kus kõik kinnistud ja hooned, milles reaalselt toimub elutegevus on igal juhul liidetud KOJV süsteemiga ning omavad nõuetekohast ja tarbimisele vastava mahutavusega jäätmemahuteid. Vabastused/erisused kehtivad ainult hoonete ja kinnistute kohta, mis seisavad tühjana ja kus elutegevust reaalselt ei toimu.
- Ettevõtjate vähene teadlikkus pakendiseadusest ja sellega kaasnevatest kohustustest. Lahendusena peavad kõik Põltsamaa linna ettevõtjad, kes toodavad ja pakendavad oma kaupa, olema liidetud tootjavastutusorganisatsiooniga või tagama oma ringluse paisatava pakendi ringlusest ära korjamise muul seaduses lubatud viisil. Kõik Põltsamaa linna kaubandusettevõtted, kelle müügi pind on 200 m² või suurem, peavad omama müügikohas tagatistrahaga kaetud pakendi tagastamise võimalust. Põltsamaa Linnavalitsuse ülesanne on suurendada vastavat järelevalvet ning rikkumiste korral vajadusel kasutusele võtta seadusega ettenähtud sanktsioonid senisest tõhusamalt.
- Avalike segapakendi jmt taaskasutatava pakendi tasuta kogumispunktide vähesus linna territooriumil, arvestades linna tegelikku „teeninduspiirkonda“ (ümbritsevad vallad) ja elanikke tegelikke vajadusi. Eesmärk on tagada kõikidele linnakodanikele avalike pakendikonteinerite juurdepääs 500 m raadiuses (või lähemal) oma elukoha juures, lisaks peab olema kõigile individuaalelamutele kättesaadav nn „roheline ja kollase koti teenus“. Pakendite kogumise süsteem tuleb liita KOJV eri- ja ainuõiguse andmisega, mis tagab edaspidiselt ühe konkreetse lepingupartneri KOV jaoks.
- Biolagunevate jäätmete eraldikogumise kohustuse puudumine ja seetõttu biolagunevate jäätmete ladestamine endiselt koos segaolmejäätmetega, mis on seadusega keelatud tegevus. Lahendusena tuleb hiljemalt aastaks 2012 ette näha kohustusena biolagunevate jäätmete eraldi kogumine kõikide kortermajade juures ning biolagunevate jäätmete kogumise liitmine KOJV süsteemiga.
- Aunkompostimise laialdane levik, mis suurendab linnas pesitsevate loomade ja lindude arvukust üle mõistliku piiri. Lahendusena tuleb Põltsamaa linna haldusterritooriumile lõpetada täielikult aunkompostimine ning asendada see kompostrites kompostimisega.
- Kodumajapidamistes endiselt suur ohtlike jäätmete olemasolu. Kolhooside vmt likvideeritud asutuste ohtlikud käitlemata jäätmed. Lahendusena tuleb veel suuremal hulgal kui seni korraldada ohtlike jäätmete kogumisringe KIKi rahastuse toel koostöös KEJHK-ga. Minimaalne kogus on Põltsamaa linna hinnangul kolm ohtlike jäätmete kogumisringi iga suve jooksul.

9 JÄÄTMEHOOLDUSALASED EESMÄRGID

Jäätmehoolduse korraldamise pikaajaline planeerimine

- Elanikkonna pidev teavitamine jäätmehoolduse korraldusest ja sõltuvusest jäätmetekitajate suhtumisest ja tarbimisharjumustest. KOJV vajaduse selgitamine ja kohustuse täitmise jälgimine.

- Täiustamist vajab mitmesuguste jäätmealaste juhendmaterjalide väljaandmine, arvestades seejuures erinevate sihtgruppide vajadustega ja neile suunatud eesmärkidega.
- Elektroonilise jäätmealase teavitussüsteemi (veebileht) käivitamine poltsamaa.ee domeeni raames. Käivitatud hiljemalt 2010 lõpp koos KOVTP projektiga.
- Keskkonna ja jäätmehooldusalaste projektide läbiviimine kooliõpilastele. Koostöös jäätmekäitlejate ja taaskasutusorganisatsioonidega.

Õigusraamistik

- Ühtse jäätmehoolduseeskirja väljatöötamine, mis inkorporeerib kehtiva jäätmehoolduseeskirja ja KOJV korra. Väljatöötatud ja vastu võetud 2010 I pool.

Jäätmete ohtlikkuse vähendamine

- Kodumajapidamistes tekkinud ohtlike jäätmete kogumise edendamine ja finantseerimine senisest suuremas mahus. Vajadusel koostöös KEJHK täiendavate kogumisringide korraldamine (KIKi rahastusel).
- Selgete normatiivide kehtestamine ja regulaarne ülevaatamine kodumajapidamise ja ettevõtluse jäätmekoguste eristamiseks.

Jäätmehoolduse infrastruktuuri arendamine

- Pakendijäätmete kogumisvõrgustiku optimaalne arendamine. Kõikidele elanikele avalik pakendikonteiner kättesaadav 500 m raadiuses või lähemal. Vajadusel koostöös KEJHK Pakendiseaduse muudatuste ettevalmistamine ja algatamine, tootjavastutusorganisatsioonidele kogumisvõrgustiku tihedama paigutuse kohutuse tagamiseks.
- Biolagunevate jäätmete kohustusliku kogumisvõrgustiku loomine kortermajade juurde. Väljaarendatud hiljemalt 2011 lõpp.
- Biolagunevate jäätmete, segapakendijäätmete, paberi-papi jäätmete äraveo ja utiliseerimise inkorporeerimine KOJV eri- või ainuõigusena antava lepingu kohustuste hulka.

Ehitus- ja lammutusjäätmete taaskasutamine

- Propageerida korduvkasutatavate ja vähem ohtlikke aineid sisaldavate materjalide kasutamist ehitustegevuses.
- Puidujäätmete taaskasutamise edendamine soojusenergia tootmiseks.
- Tavajäätmetest ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemisel jäätmete taaskasutamise eelistamine jäätmete kõrvaldamisele.
- Sobivate ehitusjäätmete ladestamine Kuningamäele perspektiivse spordikeskuse arendamiseks.

Järelevalvesüsteemi tõhustamine

- Korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud ning vastavat kohustust mitteomavate jäätmevaldajate järelevalve tõhusamaks muutmine.
- Jäätmeregistri arendamine ning laiendamine. Pidev jäätmevaldajate registri uusversioonide kasutuselevõtmine igapäevatoos. Andmevahetuse parandamine jäätmevaldajatega.

10 EESMÄRKIDE REALISEERIMINE JA MAKSUMUS

10.1 Jäätmehoolduseeskiri

Põltsamaa linnas toimub jäätmehooldus vastavalt Põltsamaa Linnavolikogu kehtestatud jäätmehoolduseeskirjale.

Jäätmehoolduseeskirjas tuleb lisaks jäätmeseaduse § 71 toodule, täpsustada:

- 1) jäätmevaldaja teatud tähtjaks korraldatud jäätmeveoga liitumisest erandkorras vabastamise tingimused ja kord;
- 2) jäätmekäitlusettevõttega lepingu sõlmimise kohustuslikkus;
- 3) taaskasutatavate jäätmete kogumiskohad;
- 4) pakendijäätmete kogumiskonteinerite täpsed asukohad ja pakendijäätmete liigid;
- 5) ettevõtete jäätmehooldusega seotud kohustused.

10.2 Põltsamaa linna ülesanded

Põltsamaa Linnavalitsuse otsesed ülesanded piirkonna jäätmehoolduse arendamisel ning käesolevas jäätmekavas püstitatud eesmärkide saavutamisel on järgmised:

- osaleb aktiivselt MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus töös;
- rahastab MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus jäätmehooldusalast tegevust, vastavalt käesoleva jäätmekava tegevuskavale ning MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus eelarvele;
- osaleb oma rahalise osalusega vajadusel MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus poolt taotletavates jäätmehooldusalastes projektides, vastavalt käesoleva jäätmekava tegevuskavale;
- määratleb ning viib läbi vajalikud planeeringulised protseduurid jäätmekäitluskohtade (sh avaliku pakendikonteinerite kogumissüsteemi) rajamisel;
- teostab ebaseaduslikult keskkonda viidud jäätmete kõrvaldamise ja nendest põhjustatud keskkonnareostuse likvideerimise;
- jäätmeveoga määratud jäätmekäitlustingimuste täitmise kontrollimine, rikkujate vastutusele võtmine;
- korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmete veopiirkondade, jäätmeliikide, vedamise sageduse ja aja ning jäätmeveo teenustasu piirmäära kehtestamine;
- kompostitavate -, ehitus- ja lammutusjäätmete kogumine Põltsamaa Jäätmejaamas;
- teeninduspiirkonnas korraldatud olmejäätmeveoga ühinemise kohustusest olmejäätmete valdaja vabastamine põhjendatud alustel;
- jäätmete kogumiskohtade määramine, kuhu tuleb korraldatud jäätmeveoga hõlmatud

jäätmed nende edasise veo eesmärgil toimetada;

- kindlustama korraldatud olmejäätmeveo tingimustes jäätmete kogumiseks ja veoks ettenähtud transpordivahendite ligipääsu kõikidele jäätmevaldajatele. See puudutab eelkõige talvetingimustes korrapäraselt lumetõrjet, ajutisi läbisõidupiiranguid märgadel perioodidel ning üldist teedevõrgu seisukorda.

10.3 MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus ülesanded

Jäätmehoolduse korraldamine regionaalsel tasandil on korraldatakse koostöös MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus liikmetest kohalike omavalitsustega. Selleks delegerib Põltsamaa Linnavalitsus MTÜ-le Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus järgmised jäätmeseadusest tulenevad Põltsamaa linna jäätmehooldusealased ülesanded:

- omavalitsuse territooriumil optimaalse ja põhjendatud jäätmekäitlushinna kujundamine läbi eri- või ainuõiguse andmise konkursi korraldamise;
- olmejäätmete ja taaskasutavate jäätmete käitlemiseks vajalike vedajate ja käitlejate leidmiseks konkursside korraldamine;
- teeninduspiirkonnas olmejäätmete ja vajadusel muude jäätmete kogumise korraldamine;
- jäätmealaste andmebaaside ning registrite haldamine;
- korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmete veopiirkondade, jäätmeliikide, vedamise sageduse ja aja ning jäätmeveo teenustasu piirmäära välja töötamine ühtsena kõikide liikmete jaoks;
- kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätmete kogumine kogumisringide raames.

Lisaks omavalitsuse poolt delegeritud jäätmeseadusest tulenevatele omavalitsuse jäätmehooldusalastele ülesannetele, on KEJHK ülesandeks oma liikmetest omavalitsuste jäätmehooldusalaste eesmärkide saavutamiseks teostada järgmiseid tegevusi:

- koostab jäätmehoolduse arendamiseks ja investeringuteks projekte ja rahataotlusi;
- töötab välja ja viib ellu jäätmete vähendamise ning taaskasutamise programme;
- korraldab jäätmejaamade, sorteerimis- ja ohtlike jäätmete kogumispunktide rajamist ja haldamist;
- korraldab jäätmekäitlusalast arendus- ja selgitustööd ning teeb keskkonnateadlikkuse tõstmise alast propagandat koostöös omavalitsusega;
- edendab ja propageerib jäätmete sorteerimist ning liigiti kogumist;
- annab välja jäätmehooldusalaseid trükiseid;
- koordineerib omavalitsuste jäätmekavade ja jäätmehoolduseeskirjade koostamist ja aktualiseerimist;

10.4 Jäätmehoolduse arendamise rahastamine

Põltsamaa linna jäätmehoolduse arendamine toimub segaolmejäätmete ladestamise eest linnale laekuvast saastetasust, Põltsamaa linna eelarvelistest vahenditest ja sihtotstarbelistest projektipõhistest tuludest.

Tabel 12 . Põltsamaa linna olulisemad kuluartiklid jäätmehooldusele 2007-2009, kulude prognoos 2010.

Põltsamaa linna jäätmehooldus	Kulud			Prog.
	2007⁸	2008	2009	2010
Jäätmejaama haldamise kulud (sh hoolduslepingu tasu Epler & Lorenz AS, konteinertire rent ohtlike jäätmete kogumiseks)	66 045.-	112 691.-	110 051.-	121 000.-
Ohtlike jäätmete käitlemine jäätmejaamas	22 760.-	66 681.-	64 685.-	65 000.-
KEJHK liikmemaks	53 460.-	46 900.-	56 016.-	56 016.-
Avalike paberi ja papi kogumiskonteinerite tühjendamine	0	33 262.-	46 127.-	45 000.-

Tabel 13 . Hinnanguliselt omavalitsusele laekuv saastetasu⁹

Olmejäätmete ladestamine	Prognoos	
	Kogus t/a	Saastetasu kr
Põltsamaa linn	849	84 640

⁸ Aastal 2007 jäätmejaam sai valmis ja avati suvel, sellest tulenevalt ka osad kulud ½ võrra väiksemad aasta 2008-ga võrreldes.

⁹ Aluseks võetud 2008. a Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse andmed

Tabel 14. Tegevuskava eesmärkide realiseerimiseks

Nr	Tegevuse projekti nimi	Teostamise aeg	Teostaja, rahastaja	Eeldatav maksumus	Kommentaar
1	ELANIKKONNA KESKKONNATEADLIKKUSE TÕSTMINE ja KOV JÄÄTMEHOOLDUSE KORRALDUS				
1.1	Jäätmete jmt keskkonnavalase teavitusportaali (veebilehe) koostamine ja käivitamine põltsamaa.ee domeeni või KOV teenusportaali raames.	2010 II pool	KOV	2 000.- / aastas	Teostab Põltsamaa LV abilinnapea oma vastutusalas
1.2	Infovoldikute koostamine ja levitamine ning jäätmehooldusalaste artiklite avaldamine	2010-2014	KOV, KEJHK, KIK		Teostab ja rahastab KEJHK oma eelarvelistest vahenditest. KOV roll on olla partneriks KEJHK-le tegevuste läbiviimisel ja elanikkonnale materjalide levitamisel
1.3	Keskkonna ja jäätmehooldusalaste projektide läbiviimine kooliõpilastele	2010-2014	KOV, KEJHK, TVO-d		Lastelaagrite, vanapaberi kogumise aktsioonide, talgute ja muud sarnaste ürituste läbiviimine
1.4	Jäätmekava uuendamine	2010 I pool	KOV, KEJHK	-	Koostavad KOV ja KEJHK. Kinnitab volikogu.
1.5	Jäätmehoolduseeskirja kehtestamine	2010 I pool	KOV, KEJHK	-	Koostavad KOV ja KEJHK. Kinnitab volikogu.
1.6	Jäätmehoolduse korraldamiseks seadusandlike aktide ettevalmistamine	2010-2014	KOV, KEJHK	-	
1.7	Jäätmehooldusalaste seaduste muudatuste algatamine (nt pakendiseadus)	2010-2014	KOV, KEJHK	-	Koostööorganisatsiooni kaudu algatada KOV-le oluliste protsesside muutmisi riiklikul tasandil

2 OHTLIKE JÄÄTMETE KOGUMINE					
2.1	Kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätmete kogumisaktisioonide korraldamine	Igal aastal	KOV, KEJHK, KIK	20 000.-	Kogumisring peaks toimuma vähemalt kord aastas
2.2	Ohtlike jäätmete vastuvõtmine Põltsamaa Jäätmejaamas	jooksvalt	KOV, jäätmejaama haldaja	60 000.-	Kulutused on jäätmekäitlusele ja kogumiskonteinerite rendile
3 MUUDE TAASKASUTATAVATE JÄÄTMETE KOGUMINE					
3.1	Vanapaberi ja pakendijäätmete kogumiskonteinerite võrgustiku optimeerimine	2010-2014	KOV, ETO, EPR, TVO	-	Teostavad ja rahastavad tootjavastutusorganisatsioonid oma eelarvelistest vahenditest. KOV roll on olla partneriks tegevuste läbiviimisel ja võrgustiku optimaalsel planeerimisel.
3.2	Põltsamaa jäätmejaama kaashaldamine	Iga aasta	KOV, naaber KOV-id	100 000.- / aastas	Kuni aastani 2012 haldab jaama halduslepingu alusel AS Epler & Lorenz
3.3	Bioloogilise jäätmete kogumisvõrgustiku loomine kortermajade juurde	2010-2011	KOV, KEJHK		Kulutused kannavad jäätmevaldajad
4 KORRALDATUD OLMEJÄÄTMEVEDU					
4.1	Segaolmejäätmete kogumiseks ja veoks korraldatud olmejäätmete konkursi korraldamine või olemasoleva ainuüldise pikendamise	2010	KEJHK, KOV	-	Teostab ja rahastab KEJHK oma eelarvelistest vahenditest. KOV roll on olla partneriks KEJHK-le tegevuste läbiviimisel
4.2	Põltsamaa linna jäätmevaldajate registri uuendamine	2010-2012	KEJHK, KOV	4000.-	